AAMULEHTI

N:o 38 4-p. painos N:o 24 — Tampereella lauantaina 15 päivänä helmikuuta — 58:s vuosikerta 1919

KONTTORI
Tampere, Kuninkaank. 30
avoinna arkip. klo 9 a. —6 i.
PUHELIMET:
Ilm.- ja tilauskonttori 1
Kirjapaino ja sitomo 3
Isännöitsijä 5 (yksit. 1 80)
Isännöitsijä tavat. varmimmin kello 9—10 ja 12—2.

TILAUSHINNAT:

	6-pp.	4-pp.
1/1 v.	32: —	24: —
1/2 „	16: —	12: —
1/4 „	8: 50	6: —
1/12 „	3: —	2: —

Ulkomaille 6 mk. kk.
Konttori ei myönnä yksityisiä tilauksia velaksi.
Kotiin kannosta Tampereella peritään 25—50 p. kk. tilausajan pituudesta riippuen.

Vastaava ja päätoimittaja
EETU A. ALHA
Tavataan varmimmin toimituksessa klo 2—4 i. p.
Puhelin 8 (yksityisp. 1562)

ILMOITUSHINTA: 45 p:iä ennen ja 35 p:iä jälkeen tekstin sekä määrätyillä paikoilla 55 p:iä millim. Punaiset ilmoitukset 75 p:iä mm., vähintäin 75 mk. Kihla-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset à 8 mk. Kuolinilmoitukset maksavat 35 p. mm. ja on pienin hinta 15 mk. Pienin ilmoitusmaksu on 2:50.

TOIMITUS
Tampere, Kuninkaank. 30
avoinna klo 11 a.—12 yöllä
PUHELIMET:
Toimitus 4
Päätoimittaja 8
Toimitussihteeri (yksityispuh.) 1640

Varatuomarit
Planting & Puha
Lakiasiaintoimisto, Tampere.
452 Kauppakatu 7. Puh. 1165 ja 91.
Suorittaa kaikkia alaan kuuluvia tehtäviä huolellisesti ja kohtuullisilla palkkioilla.

Suomen Maatalous-Osake-Pankki.

Osakeanti.

Pankin Hallintoneuvoston tekemän päätöksen mukaan tarjotaan täten merkittäväksi 20,000 Suomen Maatalous-Osake-Pankin 200 markan nimellisarvoista uutta osaketta seuraavilla ehdoilla:

Osakkeet, jotka oikeuttavat puoleen osinkoon vuodelta 1919, maksavat, paitsi säädettyä leimaveroa, 225 markkaa osake ja ovat maksettavat viimeistään ensi toukokuun 31 p:nä.

Tarjotusta määrästä jaetaan 10,000 kpl. etuoikeudella entisille osakkaille kullekin suhteellisesti hänen omistamaansa osakemäärään sen mukaan kuin hänen osakkeensa on pankin osakeluetteloon merkitty helmikuun 28 p:nä 1919. Jälelläolevat 10,000 kpl. jaetaan harkinnan perusteella muille merkitsijöille etusijassa pankin tallettajille ja muille asiakkaille suhteellisesti merkittyjen määrien mukaan. Se osakemäärä, joka jommastakummasta yllämainitusta ryhmästä mahdollisesti jää merkitsemättä, jaetaan toisen ryhmän merkitsijöille mikäli mahdollista suhteellisesti, osakkaille ennen omistamiensa ja muille merkitsijöille heidän merkitsemiensä osakkeitten luvun mukaan.

Osakas, mutta ei tallettaja, voi siirtää merkitsemisoikeutensa toiselle.

Merkintä toimitetaan ***helmikuun aikana v. 1919 Suomen Maatalous-Osake-Pankin, Savo-Karjalan Osake-Pankin*** ja ***Länsi-Suomen Osake-Pankin*** kaikissa konttoreissa sekä ***Kansallis-Osake-Pankin*** pääkonttorissa ja on sitova, jos yhtiökokous hyväksyy tehdyn ehdotuksen osakepääoman lisäämisestä.

Huom.! Merkintälista lähetetään pyydettäessä.

Tampereella, tammikuun 25 päivänä 1919.

3917 **Johtokunta.**

T.S.

Elävienkuvien & Teatterin avajaisnäytäntö

Hämeen-Pohjan juhlasalissa sunnuntaina t. k. 16 p:nä klo 3 ip.
Paitsi filmejä esitetään jokaisessa näytöksessä teatterikappale.
3765 Ohjelma lähemmin sunnuntain lehdissä.

Suomen Maatalous-Osake-Pankki

on avannut haarakonttorin **Längelmäellä** Hakosalmen Uudessa talossa.
KONTTORI ON AUKI TIISTAINA, TORSTAINA JA LAUVANTAINA.
Täydellinen pankkiliike.

T.S., K.S. et. 50 ksmm.

Sotasaalis-kenkien ja saappaiden huutokauppa.

Julkisella huutokaupalla, joka pidetään Tampereella Tullikamarin alueella maanantaina 17 p:nä ja tiistaina 18 p:nä helmikuuta alkaen kello 9 ap., myydään

10,000 paria

käytettyjä sotilas- ja siviilisaappaita sekä kenkiä, samoin useita satoja paria huopatossuja. Myynti tapahtuu noin 10 parin erissä. Huudot ovat paikalla maksettavat.

Tampereella helmikuun 10 p:nä 1919.

3918 **Hämeenläänin Sotasaaliskonttori.**

Välitys- ja Asioimisto-Liike

Toimitamme Vienti- ja Tuontitavaraa mahdollisimman halvalla. Pikainen toimitus taataan. Helppohintaisia suojia ja varastopaikkoja on käytettävänämme. Arvoisien liikennöitsijäin pyydämme ottamaan huomioon 11 km. matkan lyhemmyys Raumalle, Mäntyluotoon verraten.

A.B. GRUNDSTRÖM & HEINRICHS O.Y.
Puhel. N:o 17. Rauma. Sähköos.: Heinrichs.

OSTAMME korkeimpiin hintoihin
suuremmissa ja pienemmissä erissä
Eläinten luita ja Liimalappuja.
MYYMME hyviksi tunnettuja valmisteitamme: Luu-nahkaliimaa, luurasvaa, luuryyniä, luujauhoja ja nahkajauhoja.
Tampereen Luujauhotehdas O.Y.
3564 Tampere, SANTALAHTI. Puh. 274.

Kokouksia

Tampereen Kirjapaino-Osakeyhtiön

ylimääräinen yhtiökokous pidetään yhtiön konttorihuoneustossa perjantaina tämän **helmikuun 28 p:nä kello 6 illalla.** Kokouksessa tulee käsiteltäväksi kysymys yhtiön osakepääoman korottamisesta.

Tampereella, helmik. 6 p:nä 1919.

Johtokunta.

Yrityksen yleinen kokous

Kauppaoppilaitoksella kello 12 päivällä. Tärkeitä asioita! Kaikkien jäsenten ehdottomasti saavuttava!

3905

Kuolleita

✚

Surren ilmoitamme, että puolisoni ja hellä äitimme

Amanda Kylmälä
o. s. Välikoski

rauhallisesti nukkui kuolonuneen Vilppulassa 8 p. helmik. 1919, 66 v. vanhana. Lähinnä kanssani jäi suremaan 5 tytärtä, 2 poikaa, 4 siskoa ja 4 veljeä ynnä laaja sukulaispiiri.

Epra Kylmälä.

Nuku rauhassa äiti kulta,
kaikki vaivat jo päättyi sulta.
3778

✚

Murhemielin ilmoitamme, että rakas isämme Pellavatehtaan työmies

Johan Lindström

kuoli 77 v. 4 kk. 10 p. vanhana. Häntä syvästi kaipaavat 1 poika, 2 tytärtä sekä lastenlastenlapset sekä muut sukulaiset ja tuttavat.

Ruumiin siunaus tapahtuu sunnuntaina t.k. 16 p. klo 3 ip. hautakappelissa josta ainoastaan täten ilmoitetaan. 3789

✝

Katkeran surun murtamina ilmoitamme, että rakas tyttäreni ja sisaremme

Hanna Lahti
(o.s. Hakamäki)

siirtyi täältä pois toivomaansa kotiin tapaturmaisen kuoleman kautta 10 päivä helmikuuta 1919 elettyään täällä 25 vuotta, 7 kk. 4 p. Jättäen syvän surun valtaan minun 2 siskoa, veljen sekä anopin ja lukuisan sukulais- ja tuttavapiirin.

Justiina Hakamäki.

Ei omaisistas yksikään nähnyt sun viime hetkiäs. Vaan se on luja uskomme että pääsit luokse Jeesuksen; sillä kärsimykset suuret ne näyttävät tietä taivaaseen.

Hautaus tapahtuu sunnuntaina klo 3 Tampereen hautausmaalla. 3969

Tampereen Vähittäiskauppiaitten Yhdistyksen Vuosikokous

pidetään Kauppaoppilaitoksen juhlasalissa sunnuntaina 16 p. t. k. alkaen klo 3 ip.
Ohjelma arvokas.
Uudet jäsenet myös tervetulleita.
3777 **Johtokunta.**

Ilmoituksia

T.S. 1 s.

Kahvia

tarjoillaan **Solalan Ruokalassa** Itäinenpuistok. 29. 3963

Puistoravintola

A' la Carte kaiken päivää

Tampereen Osake-Pankki

myöntää
pääkonttorissaan
ja kaikissa
haarakonttoreissaan
lainoja ja muuta luottoa
edullisilla ehdoilla.

Meri-, Sota- ja Kuljetusvakuutuksia

myöntää
Merivakuutus Osakeyhtiö Triton.

Pääasioimisto Tampereella:
E. V. Lindborg.
Koulukatu 7. Puhelin 315.
2955

Helsingin Arvopaperi Oy.

Unioninkatu 19. Puh. 2107
suorittaa pörssitehtäviä ostaa ja myy osakkeita
edustaja Tampereella
Väinö Pahlman, Puh. 940

T.S. 1 s. 130 ksmm.

O. Y. Talonomistajain Rakennustarpeiden Kauppa A. B.

perustajat

tarjoavat täten merkittäväksi **25,000** yhtiön osaketta nimellisarvosta **Smk. 200: —.**

Yhtiön tarkoituksena on maamme talonomistajain omana liikkeenä hankkia talonomistajille, välttäen välikäsiä, kohtuullisilla hinnoilla kaikkia rakennusalaan kuuluvia tarpeita.

Voidakseen mahdollisimman tasaisesti palvella koko maan talonomistajaluokkaa tulee yhtiö avaamaan haaraliikkeitä kaikissa huomattavimmissa kaupungeissamme ja mainittakoon erikoisesti, että yhtiö ensimäiseksi tulee perustamaan liikkeen **Tampereelle.**

Lähempiä tietoja yhtiöstä antavat Tampereella seuraavat henkilöt, joiden luona myös voi merkinnän toimittaa, nimittäin:

A. E. Adler. Läntinenpuistok. 38.
O. Hongén. Satamak. 10.
O. M. Koivu. Kauppak. 14.
Hj. Lindgren. Tammelanpuistok. 9.
A. F. Björkman. Käsityöläis-Osakepankki.
A. Kalliokoski. Tammelanpuistok. 11.
A. Koskenalusta. Tapiink. 18.
A. Tikander. Kyttälänk. 11.
J. Hollt. Telefoonikonttori.
O. Kettunen. Papink. 9.
U. L. Lehtinen. Läntinenk. 11.
Otto Tikander. Kyttälänk. 11.

Siirappia

myyvät Yleiskortin kuponkia n:o 49 vastaan 250 gr. henkeä kohti allamainitut liikkeet:

Osuusliike Voima i.l. Tampereen Osuuskauppa r.l.
K. Seppälä. J. & V. Pahlman O.Y. Kivinen ja Kumpp.
Björkqvistin vähittäiskauppa. omist. Hynninen & Klemola. **Lauri Louhivaara.**
A. Niiniö. J. K. Salmi. J. Vuorinen. Antti Urrila.
Aug. Rasi. Wm. Hulkkonen. Paavo Rusko. N. Kallio.
E. Wallden. Satakunnan Sekatavarakauppa.
Hinta 7: 50 kilo.

Tampereella helmik. 14 pnä 1919.

3776 ***Tampereen kaupungin Elintarvelautakunta.***

Aamulehdessä

— kannattaa ilmoittaa. —

- - MOKKA - -

Ensiluokan kahvila
Kauppatori 5, puh. 677

SOITTOA esittää trio:
Gerda Veneskoski (piano)
Ilmari Weneskoski (viulu)
Kirsti Gallen-Kallela (sello).

T.S. 30 mm.

Huom.! **Huom.!**

Jääpallo-ottelu

H:gin jalkapalloklubin ja Tampereen Pyrinnön
välillä sunnuntaina 16 p:nä klo 2 ip Sisäänpääsy 2 ja 1 mk. + sotavero Merkkiläiset ilmaiseksi.
Tampereen Pyrintö.

Hengellisiä tilaisuuksia

Vapaailtama
Luth. Ev. Yhd. rukoush. Nuorisoliiton toimesta huomenna klo 4 ip. Ohjelmassa puh. opettaja Haavistolta ja Muotiseita, kuorolaulua, runo ja kertomus. 3903

Raam. esit. Käsityöseminaarilla Sunnunt. klo 5 ip.: **Mikaelin ja lohikäärmeen taistelu.** H. Mikkonen. 3797

T.S. 1 s. 10 mm.
Rukoushuoneella Vartiotornink, 11 saarnaa sunnunt. klo 11 ap. ja 6 ip. ja keskiv. klo 7 ip.
3920 Akseli Skutnabb.

R. M. Kr. Yin Vuosijuhla
on Luth. Rukoushuoneella ensi sunnuntaina klo 6 ip. Pastori K. H. Seppälä ja maisteri L. Kalliala puhuvat. Vapaa pääsy. 3777

Rukoushuoneella Puutarhak. 17
Sunnuntaina klo 11 ap. saarna E. Renfors y. m. Klo 5 C. E. vuosijuhla, oviraha 2: —. 3901

Rukoushuoneella
Pinnink. 29.
Sunnuntaina 16 p. t. k. Saarna klo 10 ap., saarna klo ½ 6 ip. Kahvi-Iltama klo 7 ip. Terveuloa! V. Siiriäinen.

Huveja

Tampereen Teatteri
-Lauvantaina helmik. 15 pnä klo ½ 8 i.
Alennetuin hinnoin
Orkesterin säestyksellä
Uskollinen aviomies
3-näyt. farssi-operetti.

Sunnunt. helmik. 16 p:nä klo ½ 4 ip.
Alennetuin hinnoin
Kultainen vasikka
3-n. huvinäyt. kirj. Maria Jotuni.

Klo 8 ill.
Vappu Rydmanin avustuksella ja orkesterin säestyksellä
Viinijuhlan morsian

Tampereen Kansan Teatteri
Lauvantaina Helmik. 15 p. klo ½ 8 ill.
Kuusinaamainen mies
3701

Sunnuntaina Helmik. 16 p.
Klo 8 illalla
Nerkingit. 3702

T.S., T.A. 1 s. 50 mm.
Tampereen Orkesteriseura
Orkesteri-Konsertti
sunnuntaina 16 p, t.k. klo 1 päiv
Kaupungintalolla,
Pääsylippuja à 2, 3 ja 4 mk. + vero, sekä koululaisille pienempi määrä à 1:50 saatavana sisäänkäytävällä klo 11— 3906

Ry. Taiston Sekakuoron
ILTAMA
on tänään Taistossa klo 7 ill. Liput 3 mk. (veroineen). 3941

Tampereen V. & Uiseurojen Keskuskomitean
Tanssiaiset
Pellavatehtaan juhlasalissa lauvantaina tk. 15 pnä kello 7 ill. Lippujen hinnat 3 mk. veroineen.
Huom.! Torvisoittokunta. 3933

Laulajatar
Rosa Arvonen
KONSERTTI
avustaa Anna Laaksovirta
Kaupungintalolla keskiviikkona helmikuun 19 pnä klo 8 j.pp.
Lippuja à 8: —, 6: 25, 5: —, 2: 50 saadaan Tamp. Musiikkikaupasta sekä ovella. 3931

Tanssit
Pellavatehtaan juhlasalissa sunnuntaina 16 pnä alkaen klo 6 ip.
3935 „Yritys"

Puistoravintola.
Joka ilta
Cabaret-näytäntö
Huom! Huom!
Uusi onnistunut ohjelma:
Tanssijapari Pörssi-Cabaretista
Elin Sundström ja Herra **Roberts** esittävät karakteritansseja sekä
:: **Elin Sundström** laulua ::

Osoiteilmoituksia

Asianajajia Tampereella:

ASIANAJOTOIMISTOJA,
joiden omistajat kuuluvat Tampereen Asianajajain Yhdistykseen.

Ahlman & Pulkkinen. Omistajat: varatuomarit Eriksson, Solja & Backström. Kauppakatu 10. Yhdyspankin talo. Av. 9—4. Telef. 16, 1516, 744, 1790.

Grönblad & Selander, Kauppatori 7. (Palanderin talo.) Av. 9—4. Telef. 659, 1359 & 314.

Urho Jaakkola, Kirkkokatu 8 (ent. Palanderin talo). Av. 9-3. Puh. 761.

Kaarlo Launio, Säästöpankintalo, Läntinenk. 24. Av. 9—4. Puhelin 44 ja 15 56.

K. O. Laitinen & Viljo Sainio, Kauppak. 7. Av. 9—3. P. 474 ja 473.

Kaapo Murros Itäinenkatu 11. Av. 9—3. Puhelin 758.

Procopé & Soivio, Commercen talo. Av. 9—4. Puhelin 205, 1550.

Tampereen Lakiasiaintoimisto Om. varat. Oiva Sohlberg, Kauppak. 16. Av. 9—3. P. 641 & 1004.

Planting & Puha, Kauppak. 7. Av. 9—3. Puh. 91 & 11 65.

Snellman, F. Emil
Kauppak. 16. P. 1519. Klo ½ 10—½ 4.

G. W. Aspelund Köyhäinasianajaja Hallituskatu 22.

Toispaikkaisia asianajajia:
K. V. Holman, Asianajotoimisto Helsinki. Aleksanterinkatu 44.
Villo Selinheimo, lääninsihteeri, esittel. Senaat., Helsinki Konstant.k. 25, p. 1707.
Lakiasiaintoimisto Kivimäki & Tulenheimo Turku, Eerik.k. 8. Av. 9—4. P. 484 & 945.
Martti E. Jaakkola ja **T. Piintilä.**
Alfred Holmström, v. tuom., Turku, klo 9—3. Puh. 772, 1049 & 117.
Lauri Halmeen Asianajotoim. Vaasa.
Otto Tanner, Lakiasiaint. Viipurissa
Riihimäen Lakiasiaintoimisto Riihimäki. Puh. 183.
Erikoisala Tornpariasiat.
Auranen & Mesterton {Lahti. Puh. 58.

Asianajajia Seinäjoella:
Aminoff & Gummerus.

Lääkäreitä:
Kaupungin- ja alueläkäärit
Tri af Hällström, Kirkkok. 8, 9—11 5—6. Terv. hoitotoimistossa 1—2.
Grönholm, Itäinenk. 20. 9—11, 4—5.
Moberg, Satamakatu 7. Puh. 729. 10—12, 5—7.
Nyman, Kauppat. 7, 9-11. 5-6, pyh. 9-11.
Terveyshoitotoimisto, Hämeenk. 19. 10—5. Tarkastusasema 8—10.
Kenkkotautihuoltola, L. puistokatu 4, tiistaina ja perjantaina 6—7.
Kiertävät sairaanhoitajattaret tavat. varm. klo 2-4 ip. Länsipiiri **H. Paasikivi,** Maariank. 4. Keskikaup. **M. Koskinen,** Länt.k. 36, Kytt. **L. Upari,** Aleks. k. 30, Itäpiir. **A. Vihonen,** Viinik.k. 3 **A. Kokotustoim.** Kunink. 36, torst. 11-12.

Ahlman, L. puist.k. 14. ½ 12-1, 5-½ 7.
Bergholm, H.k. 21; 9-½ 11, 5-6. T. 1456.
Björkqvist, ½ 12—½ 3, nenä- korvat.
Emelens, ½ 9—½ 10, 4—5.
Tri Hoffström, Hämeenk. 27 arkip. 11-1.
Yrjö Kulovesi. Rakennuskontt. talo, Hämeenk. 23. Telef. 804. 9-11 ja 5-6.
Loimaranta Ilmarink. 7 Tammelan apteekin talo 9—11 ja 5—6 keuhkot.
Moberg, Cyrus, Satamak. 7 puh. 7 29 10—12 ja 5—7.
Tri Nyman, Kauppatori 7, 9-11, 5-6, pyh. 9—11. Sisätaut., last. ja veneer.
Ora, hermotaut. 9—10; 5—6 Mustanlahdenk. 24. Puh. 817.
Räihä R. Kauppakatu 2. klo 9—11 ja 4—5. Puh. 574.
Vikander, Anna, Koskik. 9. ½ 1—½ 4.

Hammaslääkäreitä:
Björn Alfthan. 11—12 ja 6—7, ½ ei keskiv. ja lauvant.
Elvi Holmlander, Verkatehtaankatu 11. 11—½ 1 ja 5—6. maanant. ja lauvant. 11—1. Puh. 16 87.
Olga Järvinen, Aleksanterink. 20, ½ 10—11. Ei lauant. Puh. 603.
Lauri Kuikkila Rongank. 12. Klo 9—11 ja 5—6, lauv. 9—11.
Laurent, Hj., Hämeenkatu 23, ½ 10—½ 11. ½ 2—½ 3. Puh. 13 53.
Elna Lindgren Viinikank. 20, 11-12, ja tiist., keskiv. ja perjant., sitäp. ½ 6-½ 7.
Pekka Nironen, Kunink. 19. P. 36, ½ 12—1. Ei lauvantaina.
Veli Pakkala 10—11 tiistaisin 6—½ 7 P. 170. Kuninkaank, 25.
Palo, Väinö, Hallitusk. 9, ½ 10—11. tiist. myös 5—6, ei maanant. Puh. 588.
Ada Rauvola, Kauppak. 4. 10—11, 5—6, keskiv. ja lauvant. 10—11.
S. Tirkkonen, Läntinenk. 27 10—11.

Sairaaloita ja sairaanhoitajia:
Yksityissairaala Koulukatu 8. Telef. 727.

Eläinlääkäreitä:
M. Herva, 10-1, Puhelin 1134.
Stenius ja Hilden Must.l.k. 23, 10-12.
Kronholm. Toijala. Puhel.

Maamittareita:
Hannes Kiehelä Vesilahti. Puh.

Rätilöitä:
H. Nironen. Kuninkaank. 16. P. 1735.
Emmi Rautavaara, Rautatienk. 8.

Sairasvoimistelua ja hierontaa:
Tamp. Hierontalaitos, Kauppak. 15. Puhelin 548,

Vakuutuskonttoreja.
Pohjola Palo- ja murtovakuut. Asiamiehet Tampereella: *G. W. Osonen,* Hämeenk. 9. Puh. 530. *Emil Lyytikäinen,* Häm.k. 23. Puh. 571. *K. J. V. Dahlgrén,* Läntinen Puistok. 6.
Kullervo Tapaturmavakuutuks. Asiamiehet Tampereella: *G. W. Osonen, Emil Lyytikäinen, K. J. V. Dahlgrén, Juho Kivinen.*
G. W. OSONEN
Vakuutuskonttori Hämeenk. 9. P. 530.
Salama—Pohjola—Kullervo.
Konttoriaika 9—2 ja 4—6.
Suomi Keskinäinen Henkivak. yhtiö, Tampereen Haarakonttori Hämeenk. 22. Av. kello 9—11, 12—4. Puh. 92
Kaleva Vak. O.Y Tamp. kontt. Itäinenk. 11, p. 807. Av. 9-12 ja 1-4 paitsi lauv. 9-2.
Imatra Palovakuutus Oy. Juh. Kivinen, Kauppak. 13. P. 202. Stenbäck & C:o Koskik. 7. Puh. 1454 ja 1460.
Patria, Tapaturmavak. Oy Pääasiam. Fedi Procopé & C:o Kuninkaankatu 21. Puhel. 8 32, Rob. Witting, Arth. Laurent ja I. Stenius.
Palo- ja Henkivakuutus „SVEA" Puh. 126. Av. 10—2, Kauppatori 5, 3:s k.
SAMPO, keskin. vakuutuslait. Pääasioimisto Tampereella, Itäinenk. 24. Puh. 263.
Robert Witting
FENNIA Palovak. O.-y:n pääasiamies Satamakatu 7. Puh. 269.
TRITON Merivakuutus O.Y. E. V. Lindborg, Koulukatu 7, puhel. 315.
Suomen Meri-vakuutus O.y.
Fedi Procopé & C:o Kunink.k. 21, p. 832

Kiinteimistö- ja välityskonttoreja:
PAAVO LATTU
Puutarhakatu 33.
Puhelin 1679, asunto 310.
Itä-Hämeen Asioimis- ja Kiinteimistötoimisto
Läntinenk. 27. Puh. 17 69.
Kunnallinen Työnväl. toim. L. puistok. 10, klo 10-3 ja lauv. 10-2, p. 484.

Rakennus- ja metsätoimistoja:
Heikki Tiitola Rakennustoimisto Selinin talo. Puhelin 813.
Keski-Suomen Metsätoimisto Tampereella. Omist. U. J. Grönblom, Puhelin 1561. Fil.maist. Mets. hoit.
Kaarlo Lindroos Itäinenk. 11, Palanderin talo. Puhel. 628.

Matkailijakoteja ja tarjoiluliikkeitä:
Engströmin Konditori- ja Kahvila Läntinenkatu 25. Puhelin 1 94.
Kahvila, Ruokala ja Matkamieskoti Kaivokatu 36, puhelin 1458.
„Sirkka" Kahvila & Ruokala Puutarhak. 16.

Valokuvakauppoja:
Tampereen Uusi Valokuv. Atelieri Hallituskatu 22, puh. 137.

Leipuriliikkeitä:
Frans Liljeroos Leipuri & Kondit. Puut.k. 16. P. 635.
TUOTANTO
Konttori Viinikank. 21 puh. 735.
Kahvila Hämeenk. 3, " 1215.

Hakkaratehtaita:
Toiminimi J. A. Johansson. Myymälät: Häm. k. 27, p. 48. Kauppahalli 73—77, p. 797. Puutarhak. 10.
Y. Wigrén. Myymälät Tammelankatu 10, puhelin 1203. Kauppahalli N:o 51—53. Puhelin 1441.

Tehdasliikkeitä:
Aug. Nummelan Konepaja
Moisionkatu 10, Tampere. Puh. 13 12,
Juho Sandell, Vaski- ja levysepänliike. Viinikank. 1. Puh. 140.
A. E. Päivinen Lökki-, pelti- ja vaskisepänliike, Rautatienk. 11.
A. M. Merikanto Pinninkatu 13. Puh. 11 52.
O.y. MOOTTORITOIMISTO A.B.
KONTTORI Läntinenk. 25 } Telef. 66.
KONEPAJA Puutarhak. 33 }
Tampereen Luujauhotehdas O.y.
Tampere, Santalahti. Puh. 274.
Ostaa eläinten luita.
Valmistaa: luujauhoa ja liimaa.
A. Arvi Ahlqvist. Hallitusk. 11. Puh. 1 22.
S. Anttilan ***Metallitehdas,*** Hämeenk. 25. P. 1197.
L. P. Launonen Harja- ja Sivelinliike Puutarhak. 22. P. 1637.
Akkunaverho- ja Paitatehdas O.Y.
Myymälä Kauppak. 1. P. 1411. Konttori Eljanderinniemi. P. 491 ja 1861.

Halko- ja Laivausliikkeitä:
Pyhäjärven Saha Oy. Kirkkokatu 9 Ent. O.Y. Alfr. Selin. Puhelimet 106. 509, 1678.
Tampereen Puutavaravälitys- & Lähetysliike Osakeyhtiö
Varasto: Sorinahteen Lautatarha.
Puhelimet: 1072, 699, 1564.

Viilatehtaita:
Uotilan Viilatehdas, Ferrarian tehtaalla. Puh. 1266 ja 1477.

Konekauppoja:
Husqvarna, Ompelukonekauppa. Kauppak. 8. P. 222.
K. Mäkelä Kone- ja Kalustokauppa, Laukontori 8. Puh. 1442.
Hämeen Maanviljelijäin Kauppa Osakeyhtiö, Hämeenkatu 7. Puhelin 42 ja 14 52.
Hankkija, KESKUSOSUUSLIIKE, Hämeenpohja, puh. 1026 ja 1126,
AATRA O.Y. KONEKAUPPA
Puh. 370 ja 13 80.
Sandman & C:o Konttoritarpeiden erikoisliike Kauppakatu 11. Puhelin 14 80 ja 800

Kirjakauppoja.
Lyytikäisen Kirja- ja Paperikauppa Hämeenkatu 23. P. 571. Huom.! Suurin ja ajanmukaisin Kirjakauppa Tr:eella.
Tampereen Kirjakauppa O.Y. Hämeenk. 27. Puhelin 1303.
Tampereen Uusi Kirja- ja Paperikauppa Erkkilänkatu 9. (Lähellä Johanneksen kirkkoa.)

Huonekaluliikkeitä.
Tampereen Höyrypuuseppä Oy. Puhelin konttori 600. Tehdas 1603
K.K. Virtanen Pellavatehtk. 17. P. 1804.
Tampereen Puunjalostustehdas O.Y. Pohjolank. 21. P. 514.
Tamp. Huonekaluaitta ja maalausosasto Hallituskatu 22, puh. 1727.

Maalariliikkeitä:
Sulin & Ruissalo, puhelin 989.
Ruissaari & Hallinen Satamak. 3. P. 237.
W. Vesterlund, Puh. 909.

Sähköteimistoja:
JUSSI HAVULINNA Sähköliike, Kauppak. 4. P. 886.
Sähköliike N. Sladey
Dynamo-korjauspaja.
Myymälä, Hämeenk. 14. Puh. 1815.
Lehtonen ja kumpp.
Sähköliike
Ilmarinkatu 7. — Puh. 153.
Tamp. Uusi Sähköliike Kauppakatu 15, p. 287.
Sähkömekaaninen Konepaja, Kauppak. 16. Puh. 8 48.
Tamp. Sähkötoimisto Hämeenk. 29. Puh. 889.

Erilaisia kauppoja.
Lauri Louhivaara Satama- ja Läntisenkad. kulm. Puh. 891.
Tampereen Kahvikauppa
Commersin talo. Puh. 533.
Tampereen Uusi Kutoimaliike. Hämeenkatu 6. Puhelin 1125.
W:m Hulkkonen Hämeenkatu 3. Puhelin 750.
TAMMERKOSKEN TURKUKAUPPA-OSAKEYHTIÖ
Kauppatori 1. Puhelimet: 339 ja 916.
Nylund & Vasenius.
Kuninkaank. 28. Puh. 420.
Osala, pikkutav. kauppa, Kauppahallin talo. Puhelin 58.
K. I. Kangasniemi Puutarhak. 14. Puhelin 1070.
Fr. Björkqvist'in Vähittäiskauppa omist.: Hynninen & Klemola
Kuninkaankatu 22. Puhelin 22.
J. K. Salmi, Kuninkaank. ja Satamak. kulmassa. Puh. 198.
A. V. Lehtola Kenkäkauppa Hämeenk. 29. Puhelin 505.
Tampereen Tukkuliike Osakeyhtiö.
Läntinenkatu 26. Puh. 70 ja 700.
Antti Urrila Kauppahalli Puh. 1382.
Satakunnan Sekatavarakauppa.
Satakunnankatu 7. Puhel. 14 71.
Aug. Rasi, Sekatavarakauppa ja Myllyliike Hallitusk. 7. Puh. 811. Sekat.- ja Voikauppa Hallissa. Puh. 1057.
Puupposen Veljekset Kauppatori 5. Puh. 7 17.
Tampereen Osuuskauppa r. l. P. 471
K. V. Lehdon jälk. {Kangaskauppa Pinninkatu 30. Puh. 553.
K. Aura, Ruumisarkkuliike. Kauppakatu 18. Puh. 15 08.
Paavo Rusko, Ilmarinkatu n:o 6 Puhelin 1280. Kenkäkauppa, Vellamonk. 7.
Erkman & Suojanen Kuninkaankatu 22 Puh. 1001 ja 1290
Arturi Somersalo ja K:t
Tampere, Kauppakatu 7.
Tavara-, Pankkiiri-. Kiinteistö- ja Vakuutusosastot.

Räätäliliikkeitä.
T. Linnajärvi Kuninkaankatu 27. Puhelin 11 44.
Hj. Mikkola
Itäinenk. 14, puh. 262, yksityisas. 504.

Koruompelu-, Liinavaate- ja Pukuneulomoja.
Maria Tallqvist Seur. Kauppak. 5. Puh. 258.
Liinavaate- ja Pukuneulomo, Lydia Nyman, Kuninkaank, 19. Puh. 6 90.
Aino Niemi, Viinikank. 32. Puh. 887.

Tampereelta 19 15/2 19.

Suomen valtionhoitajan vierailu Ruotsissa.

Ruotsin hallitsijan kutsua noudattaen matkusti Suomen valtionhoitaja tällä viikolla Ruotsiin. Kun tämä on ensimäinen kerta, jolloin itsenäisen Suomen valtakunnan päämies virallisesti esiintyy toisessa valtakunnassa, niin on luonnollista, että Suomen kansa mitä suurimmalla mielenkiinnolla suhtautuu tähän historialliseen merkkitapaukseen ja mitä herkimmin seuraa sitä tapaa, jolla valtionhoitaja otetaan vastaan Ruotsin kuninkaan ja Ruotsin kansan puolelta. Virallisen vierailumatkan luonteesta johtuu, että meidän valtionhoitajamme osalle tuleva kohtelu kohdistuu suoranaisemmin itse Suomen valtakuntaan ja kansaan kuin valtionhoitajaan mieskohtaisesti.

Kun Suomi vuosisatoja on elänyt Ruotsin yhteydessä ja sieltäkäsin saanut länsimaisen kulttuurin siemenet ja vapaan valtiojärjestyksen perusteet, niin oli historiallisesti katsoen kohdallaan, että itsenäisen Suomen valtakunnan korkeimman vallanpitäjän ensimäinen vierailumatka suuntautui Ruotsiin. Tämän tapahtuman kautta vihdoin on Suomi tullut tilaisuuteen osoittamaan, että se on säilyttänyt ne ystävälliset tunteet, jotka näiden molempain kansain kesken syntyivät samoissa monia vuosisatoja kestäneissä kohtaloissa niin kunnian kuin alennuksen päivinä. Menneisyys tässä kohtauksessa lyö kättä nykyisyydelle ollen siten lähtökohtana tulevaisuudelle, jossa on oleva paljon yhteistä säilytettävää erittäinkin valtiollisessa suhteessa.

Ruotsi, Norja ja Tanska, nuo kolme skandinaviilaista valtakuntaa, jotka veri ja maantieteellinen asema liittää toisiinsa, ikäänkuin kutsuen yhteistyöhön sivistyksellisesti, taloudellisesti ja valtiollisesti, ovat aikoinaan iskeneet toisiinsa haavoja ja keskinäisellä epäluulolla toisiinsa suhtautuneet ja siten heikontaneet toisiansa. Suuri ajatus unionista näiden kolmen kansan kesken koitui ensi kerralla toteutettuna silkaksi onnettomuudeksi, siten osoittaen, että oikea aate ei menesty ennenkuin maaperä sitä varten on muokattu. Vasta kovat kokemukset, jotka ovat murskanneet kansallisen itsekkäisyyden luomat valtaunelmat, ovat kovakouraisesti opettaneet hakemaan turvaa yhteisessä pohjoismaisessa politiikassa, joka, samalla kun se jättää kullekin kansalle vapaan tilaisuuden kasvaa ja kehittyä oman henkensä mukaisesti, tarjoo riittävästi suojaa ulkoapäin uhkaavaa painostusta ja vaarivia vaaroja vastaan. Pitkän maailmansodan kauhuajan ovat Ruotsi, Norja ja Tanska sopineet yhteisestä esiintymisestä ja sen kautta säilyneet sodan jalkoihin joutumasta. Nyttemmin lienee pidettävä selviönä, että tähän pohjoismaiseen yhteistyöhön perustuu skandinaviisten kansain vapaus, ja että nämä kolme kansaa yhdessä muodostavat tekijän, joka on kylliksi väkevä takaamaan niille erikseen ja yhteisesti turvatun ja itsenäisen valtiollisen ja kansallisen koskemattomuuden. Asemansa takia länsimaisen maailmankatsomuksen etuvartiona itää vastaan on Suomi kuin luotu neljänneksi jäseneksi pohjoismaisten kansain yhteiseen liittoon. Siihen kuuluvat velvollisuudet on Suomi uskollisesti täyttänyt jo Venäjän vallan alaisuudessa kamppailessaan sivistyksensä ja oikeutensa puolesta sekä kansallisen olemassaolonsa säilyttämiseksi. Nyt vihdoinkin vapautuneena ja itsenäiseksi päässeenä Suomen kansa käsittää, että se yksin on liian heikko suojelemaan kalleinta aarrettaan, itsenäisyyttään, siltä vaaralta, joka idästä uhkaa, kun Venäjä, suoriuduttuaan nykyisestä heikkoudestaan, alkaa uudestaan ojennella jättiläiskynsiään joka taholle, jolloin luultavasti ensimäinen väkivaltainen kopraisu tähdättäneen niitä kansoja vastaan, jotka ennen ovat kituneet slaavilaisen ikeen alla. On kyllä kin laita niin, ettei Suomea enään helposti kykene vieras valloittaja masentamaan. Suomen kansa on kohonnut voimantuntoon ja sen iskut ovat ankarat. Ilman mitä verisintä ja sitkeintä vastarintaa ei Suomen kansa enään alistu ja tämän vastarinnan masentamiseksi tarvitsisi hyökkääjältä olla monenkertainen ylivoima. Saattaneen ajatella, ettei edes Venäjä, kun se uudestaan elpyy, ole niin hullu, että se rupeaisi ylettömillä uhrauksilla kurkottamaan valtaansa tännepäin, kun sillä on omissakin asioissaan tarpeeksi tekemistä. Mutta kaiken varalta kuitenkin tulee Suomen etsiä itselleen tukea, sellaista, joka vapauttaisi kaikelta mahdollisuudeltakin, joutua valtiollisesti vakaasti uhatuksi. Tällöin tulee lähinnä ja milteipä yksinomaan kysymykseen Suomen liittyminen yhteiseen pohjoismaiseen puolustusliittoon Ruotsin, Norjan ja Tanskan kanssa. Tämä liitto takaisi rauhallisen tulevaisuuden näille neljälle itsenäiselle valtakunnalle, se koituisi niille itselle kaikenpuoliseksi siunaukseksi ja hyödyksi koko Europalle.

Tässä valossa katsottuna on Suomen valtionhoitajan matkoilla Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan erikoisen tärkeä merkitys. Samasta syystä Suomi niin tar-

Pesu- ja silityslaitoksia.
Maria Pettersson Laukontori 6. Puhelin 1155.
Pesulaitos, Hämeenk. 17. Puh. 1051.

Panttilaitoksia.
Tampereen Panttilaitos O.y. Lainauskonttori. Puutarhak. 16. Av. 10—2. Puh. 1857.

Romukauppoja.
Kyttälän Romukauppa
Verkatehtaankatu 3. Puhelin 1123.
E. Haitto, Romukaupppa. Verkatehtaankatu 4. Puh. 1646.
TAMPEREEN ROMUKAUPPA
K. V. Ruuti, Puutarhak. 6. Puh. 668.
J. Th. Soinin Rauta- ja Romukauppa Puutarhak. 36. Puh. 741.

Pankkeja:
Suomen Käsityöläis-Osakepankki
Hämeenkatu 5. Av. 10—3 lauv. 10—2.
Puhelimet 14 86 ja 14 53.

Suomen Yhdyspankki
Korkein talletuskorko 5 %.
Omat varat 62,000,000 mk. Av. ½ 10—½ 3.
Suomen Maatalous-Osake-Pankki
Kauppatori 7. Puh. 900 ja 920.
avoinna kaikkina arkipäivinä ½ 10—3.
Pohjoismaiden Osakepankki
Tampereella
Avoinna ½ 10—½ 3
Lauantaisin ja kesäkuukausina ½ 10—2.
Täydellinen pankkiliike.
Vaasan Osake-Pankki
ottaa vastaan talletuksia.
Tampereella, Kauppak. 3. Av. ½ 10—2.
Tampereen Säästöpankki
avoinna kaikkina arkipäivinä klo 11—2.
Kansallis-Osake-Pankki
Tampereella.
Auki ½ 10—3.

koin seuraa sitä kohtelua, joka näillä matkoilla tulee meidän valtionhoitajamme osaksi. Tyydytyksellä on Suomessa merkille pantu se arvokas ja juhlallinen muoto, jolla Ruotsin kuningas ja Ruotsin hallitus ja edustavin osa kansaa on tervehtänyt Suomen valtionhoitajaa. Kunnianosoituksilla, jotka ovat täysin valtionhoitajamme korkean aseman veroisia, on hän otettu vastaan. Me merkitsemme sen, kuten sanottu, tyydytyksellä. Niitä halveksittavia hommia, joilla Ruotsin bolshevikit ovat koettaneet turmella vastaanottojuhlallisuuksia, emme lue Ruotsin kansan syyksi, sillä kullakin kansalla on oma edesvastuuton ja kehno aineksensa. Lausumme kuitenkin toivomuksen, että nuo huonot ainekset tiukasti estetään häiriöitä aikaansaamasta, sillä Suomen kansa on luonnollisesti tässä kohden arka kunniastaan. Suomessa riittää kyllä miehiä varjeleemaan valtionhoitajaansa niin kotona kuin muuallakin, mutta lankee itsestään, että ne kansat, joiden kutsusta hän saapuu, katsovat, etteivät huonon aineksen soraäänet pääse liian kuuluviksi, semminkin kun ne tarkoitusperät, joiden merkeissä matka tapahtuu, ovat niin suuret kullekin maalle erikseen ja kaikille yhteisesti.

Yleisiä uutisia.

Valtionhoitajan matka.

Köpenhaminan matka keskeytynyt sairauden takia.

Tukholma, helmik. 14 pnä. (STT) Virallisesti ilmotetaan, että valtionhoitaja Mannerheim tänään aamulla on sairastunut. Hänellä on kuumetta sekä ankaria vilustuskohtauksia. Matkasta Kööpenhaminaan tänä iltana ei siis voi tulla mitään.

Ulkomaalaisten matkaluvat.

Maaherrat oikeutetut antamaan niitä koko maassa.

Sisäasiainministeriö on maaherroille osoittamassaan kirjelmässä oikeuttanut nämä antamaan matkustuslupia maassa asuville ulkomaalaisille koko maassa, jos tällaisten henkilöitten luotettavaisuudesta on takeita, tai jos heillä on vakituinen asunto ja toimeentulo asianomaisen maaherran läänissä.

Kuten muistettaneen, oikeutti sisäasiainministeriö aikaisemmin kapinan kukistuttua maaherrat kunkin läänissään antamaan oleskelulupia ulkomaalaisille, mutta ei matkalupia ulkopuolelle läänä.

Sulfiittiväkiviinan valmistuksesta

antamassaan lausunnossa talousvaliokunta pitää sopimuselmotuksia tälläkin kerralla epäedullisina, mutta puoltaa kuitenkin lakiehdotuksen hyväksymistä.

Jääkäritoimiston antama avustus.

Jääkäritoimisto on ennakolta maksanut 209,000 mk. avustukseksi sairaille ja haavottuneille jääkäreille sekä jääkärien tavarain kuljettamisesta Saksasta Suomeen ja on toimisto, jonka mielestä nämä menot kuuluvat sotalaitokselle, anonut, että mainittu määrä korvattaisiin toimistolle valtion varoista. Sotaministeriössä tapahtuneessa esittelyssä on valtioneuvosto myöntynyt anomukseen.

Eduskunta.

Torstain istunto.

Kysymys kapinan aikana v. 1918 syntyneiden vahinkojen korvaamisesta

esitettiin toiseen käsittelyyn.

Asiasta sukeutui tuntikausia kestänyt keskustelu.

1 §:ään hyväksyttiin ed. Lundsonin ehdottama muutos, jonka mukaan ainoastaan suomalaisille yhtymille ja yksityisille avustusta annetaan.

2 § hyväksyttiin valtiovarainvaliokunnan ehdottamassa muodossa.

3 § hyväksyttiin valtiovarainvaliokunnan mietintöön liittyvän kolmannen vastalauseen mukaisesti.

4 § hyväksyttiin valtiovarainvaliokunnan esittämässä muodossa.

5—10 §:t hyväksyttiin keskustelutta suuren valiokunnan ehdotuksen mukaisesti.

11 § hyväksyttiin valtiovarainvaliokunnan esittämässä muodossa.

12—13 §:t hyväksyttiin suuren valiokunnan ehdotuksen mukaisesti.

Mietintöön liittyvä ponsi

obligatsionien

liikkeelle laskemisesta, niiden korosta ja maksuajasta hyväksyttiin suuren valiokunnan ehdottamassa muodossa. — Kun suuren valiokunnan ehdotus ei ollut tullut muuttamatta hyväksytyksi, palautettiin asia suureen valiokuntaan.

Istunto päättyi klo 2,20 yöllä. Seuraava istunto perjantaina, helmik. 14 pnä klo 1 päivällä.

Täysistunto eilen klo 1 päivällä.

Ed. Luopajärven välikysymykseen ilmotettiin 21 edustajan yhtyneen. Välikysymys on saatettu hallituksen asianomaisen jäsenen tietoon.

Tilapäinen varallisuusvero.

Kolmanteen käsittelyyn esitettiin ehdotus laiksi tilapäisestä varallisuusverosta. Lakiehdotus hyväksyttiin 94 äänellä 4 vastaan ja asia julistettiin loppuun käsitellyksi.

Sotaväen rikoslaki.

Ehdotus uudeksi sotaväen rikoslaiksi esitettiin toiseen käsittelyyn. Yksityiskohtaisessa käsittelyssä lakiehdotus hyväksyttiin pykälittäin keskustelun ja äänestysten jälkeen valiokunnan ehdotuksen mukaisesti ja toinen käsittely julistettiin päättyneeksi.

Kapinavahinkojen korvaaminen.

Jatkettuun toiseen käsittelyyn esitettiin kysymys kapinavahinkojen korvaamisesta. Suuri valiokunta oli ottanut ehdotukseensa muutamia eduskunnan edellisessä istunnossaan tekemiä muutoksia.

Ed. Vrede ja Talas ehdottivat, että eduskunta toisen pykälän suhteen pysyisi aikaisemmassa päätöksessään. Fil. Hultin, Luopajärvi, ym. kannattivat suuren valiokunnan ehdotusta. Pitemmän keskustelun jälkeen päätti eduskunta 67 äänellä 24 vastaan hyväksyä suuren valiokunnan ehdotuksen.

Kolmannen pykälän suhteen ehdotti ed. Vrede ed. Ottelinin kannattamana, että eduskunta pysyisi entisessä päätöksessään. Ehdotus hylättiin ja suuren valiokunnan ehdotus tuli siis hyväksytyksi. — Asian toinen käsittely julistettiin päättyneeksi.

Varain hankkiminen v. 1918 menoihin.

Jatkettuun ainoaan käsittelyyn esitettiin ehdotus varain hankkimisesta vuoden 1918 niihin tarpeisiin, joihin vakinaiset valtion tulot eivät riitä. Käytiin yksityiskohtaisesti ehdotusta käsittelemään.

Valtion eräitä raha-asioita ja rahan ostokyvyn vähenemistä setelistön kasvamisen johdosta koskeva osa mietintöä hyväksyttiin.

Palkkaus- ja virastomenoja koskevan ponnen ehdotti ed. Vrede muutettavaksi siihen suuntaan, että hallituksen olisi otettava harkittavakseen, eikö myös voida nyhtyä jo olevien virastojen ja virkamiesten vähentämiseen sen lisäksi, että hallituksen on uusien sellaisten perustamisessa noudatettava mitä suurinta pidättyväisyyttä. Tästä seikasta puhuivat vielä ed. Vuorimaa ja Hedberg kannattaen ed. Vreden ehdotusta, ja Nevanlinna. — Ed. Vreden ehdotus hyväksyttiin.

Muut ponnet hyväksyttiin valtiovarainvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti.

Varsinaisten menojen suhteen hyväksyttiin valiokunnan ehdotukset. Merenkulkulaitosta koskevassa asiassa tehtiin mietintöön eräs edustaja Nevanlinnan ehdottama muutos. Ylimääräisiä menoja koskeva osa mietintöä hyväksyttiin keskustelun jälestä niinikään. Myös hyväksyttiin valtiotuloja, sekä varsinaisia että ylimääräisiä koskevat mietinnön osat sekä suostuntavarojen käyttöä koskeva ponsi ja asia julistettiin loppuun käsitellyksi.

Pääministerin vastaus Luopajärven välikysymykseen.

Ed. Luopajärven välikysymykseen vastasi päiväjärjestyksen ulkopuolella pääministeri Ingman lausuen m.m. seuraavaa:

Hallitus puolestaan on asettunut sille kannalle, että on Suomen etujen mukaista, että venäläiset pakolaiset lähtevät täältä, eikä hallitus myöskään vastusta sitä, että he ottavat osaa taisteluun bolshevismia vastaan, kun se tapahtuu sellaisella alueella, missä tämä heidän toimintansa ei voi tulla ristiriitaan Suomen intressien kanssa. Bolshevismi on yhteinen vaara koko kulttuurimaailmalle. Sen vastustaminen on taistelua epäinhimillistä raakuutta vastaan. Varsinkin Suomen on oltava varuillaan, sillä bolshevismin vaurastuminen tietää yhteiskuntamme tuhoa. Näiden näkökohtain mukaan hallitus on pitänyt mahdollisena sallia venäläisten pakolaisten lähteä Suomesta avustamaan Lätinmaan tasavaltaa taistelussa sen vapauttamiseksi bolshevikien hirmuvallasta. En käsitä, että Suomen etujen kannalta voisi olla mitään sitä vastaan, että Lätinmaan tasavaltainen hallitus täten saa avustusta taistelussa henkensä edestä vihollista vastaan, joka tähän asti on ollut sille ylivoimainen. Minä lisään, että Lätinmaan tasavallan hallitus on valtuuskuntansa kautta viime tammikuun 11 päivänä nimenomaan anonut, että Lätinmaan tasavallan avuksi bolshevikeja vastaan saataisiin venäläisiä vapaaehtoisia Suomesta. Toisaalta ei hallitus kuitenkaan erityisistä syistä ole katsonut voivansa sallia venäläisten pakolaisten sotilaallista järjestäytymistä, vielä vähemmän heidän asestautumistaan tai muuta varustautumistaan Suomen alueella. He saavat vain kokoontua pienissä joukoissa pois täältä lähteäkseen. Niinkuin välikysymyksessä mainitusta hallituksen tiedonannosta käy ilmi, ei ole voitu sallia suurempain joukkojen kuin 250 miehen kerrallaan kokoontua, mutta hallitus ei ole katsonut Suomen turvallisuutta järkytettävän sen kautta, että johonkin paikkaan täällä kerrallaan kokoontuu 250 aseetonta venäläistä. Jotta ei olisi tilaisuutta tämän kokoontumisoikeuden väärinkäyttämiseen, on lisäksi määrätty, että vapaaehtoisten kuljettaminen määräpaikoilleen on siten järjestettävä, ettei sanottu lukumäärä, 250 miestä, koskaan yhtäjaksoisesti tule olemaan koolla yhtä viikkoa kauempaa. Nämä ovat hallituksen toimenpiteet asiassa. Hallitus on arvellut näin menettelemällä valvovansa kulttuurimaailman ja nimenomaan myös Suomen parasta ja toimivansa niiden toivomusten toteuttamiseksi, jotka eduskunnassa on esiintuotu.

Minun on vielä pakko koskettella eräitä kohtia ed. Luopajärven välikysymyksessä. Tehtyään oikein selkoa siitä tiedonannosta, minkä hallitus on tässä asiassa julkisuuteen saattanut, lausuu välikysymyksen tekijä: Tämä virallisesti ilmotettu oikeus siis todistaa, että Suomen hallitus on eduskunnalta lupaa kysymättä sallinut maan alueella Venäjän valtion poliittisten toimihenkilöitten puuhailla venäläisen armeijan kokoilemista ja järjestelyä varten. Ja välikysymyksen ponnessa sanotaan, että hallitus sallii venäläisten sotilaallisten joukkojen kokoontua Suomen alueella. Tämä selitys siitä, mitä hallituksen antama ilmotus sisältää, on todella hämmästyttävä, sillä hallituksen ilmotuksesta päinvastoin juuri käy ilmi, että hallitus ei ole sallinut Suomen alueella venäläisten armeijan kokoilemista ja järjestelyä. Pyyntöjä tässä suhteessa on kyllä esitetty, mutta hallitus on katsonut olevansa pakotettu niihin suhtautumaan kielteisesti. Ed. Luopajärvi ei voi olla epätietoinen siitä, että aseettomain järjestymättömäin venäläisten lähettäminen maasta, vaikkapa taisteilemaan Lätinmaan tasavallan vapauttamiseksi ei ole venäläisen armeijan kokoilemista ja järjestelyä Suomen alueella. Arv. välikysymyksentekijän katsantokanta vie siihen, että hallitus ei ylipäänsä saisi päästää asekuntoisia venäläisiä maasta pois. Siihen käsitykseen hallitus ei ole voinut yhtyä. Jos ne toimihenkilöt, jotka harrastavat tätä venäläisten maasta siirtoa mainitussa tarkotuksessa, niinkuin ed. Luopajärvi ilmottaa, ovat venäläisten monarkistien johtavia aineksia, jos useat heistä, kenties kaikki ed. Luopajärven tiedon mukaan, hyväksyvät amiraali Koltshakin ohjelman — hallitus ei ole ollut niin läheisissä väleissä heidän kanssaan, että tietäisi tämän — niin sitä parempi kaiketi on, että ne lähetetään täältä pois. Vai onko arvoisa välikysymyksen tekijä sitä mieltä, että tämä heidän mielialansa erityisesti velvottaa hallitusta säilyttämään ne täällä. Jos tahtoo, niinkuin arvoisa välikysymyksen tekijä, puhua Suomea tässä asiassa uhkaavasta vaarasta, niin on kai vaara suurempi heidän ollessaan täällä, kuin heidän taistellessaan Lätinmaan tasavallan armeijassa. Välikysymyksen tekijä puhuu vielä siitä, että venäläisillä lienee edelleen verraten suuri vapaus tulla esteettä Suomeen. Minä odotan, että eduskunnalle ilmotetaan ne tosiasiat, joihin tämä väite perustuu. Hallituksen tiedon mukaan on tänne viime aikoina tulleiden venäläisten lukumäärä aivan pieni, ja nämäkin ovat olleet sellaisia, joita ei kellään Suomen viranomaisella ole ollut sydäntä työntää takaisin. Samoin pyydän tietoa, mihin perustuu väite, että venäläiset saavat asettaa kuriireja ilman kontrollia kulkemaan Helsingin ja Pietarin väliä. Hallitus ei ole antanut kuriiripasseja täkäläisten venäläisten palveluksessa oleville henkilöille.

Ed. Luopajärvi huomautti aikaisemmasta venäläisiä koskeneesta välikysymyksestä, joka olisi silloin kaivannut seikkaperäisempää selostusta. Vaikka asia näyttikin parantuneen nyt sen jälestä, herätti levottomuutta tieto venäläisten estelemisestä ulkovalloissa, jotta Suomen itsenäisyyttä ei tunnustettaisi. Kuitenkin saapui tieto, että rauhankonferenssi on maamme itsenäisyyden tunnustanut, mutta yhä viipyy vahvistava tieto siitä. Puhuja tahtoi kiinnittää huomiota siihen, miten täällä olevat venäläiset suhtautuvat itsenäisyyteemme. Nämä venäläiset pyyteineen voivat koitua maallemme vahingoksi, joten heihin on kiinnitettävä tarpeellista huomiota. Hallituksella on syytä suhtautua venäläisiin tarpeellisella varovaisuudella, etenkin kun venäläisten vaikutuksesta länsivallat viivyttelevät itsenäisyytemme tunnustamista. Puhuja väitti hallituksen tiedossa olevan seikkoja, jotka osottavat vaaraa olevan siitä, että venäläiset saavat täällä tukikohdan taistelua varten kotimaassa. Ei pitänyt pääministerin vastaustapaa asian vakavuuden mukaisena. Ehdotti asian lähettämistä ulkoasiainvaliokuntaan.

Ed. Alkio pyysi vastausta siihen, minkälaisissa tekemisissä hallitus on venäläisten monarkistien kanssa, kun ei tunne heidän valtiollisia mielipiteitään. Epäili venäläisten tarkotuksen olevan laajemman kuin Lätinmaan matka. Ei mitään venäläistä kokoontumistoimintaa saisi olla. Väitti kuriireja liikkuvan ja venäläisiä tulevan yhtenään Suomeen. Kannatti asian valiokuntaan lähettämistä.

Pääministeri Ingman vastasi lyhyesti ed. Alkiolle ja Luopajärvelle. Vakuutti venäläisiä saapuvan entistä paljoa vähemmässä määrässä.

Ed. Louhivuori antoi Viron avustamisen päätoimikunnan puheenjohtajana muutamia tietoja ed. Luopajärven väitteitä vastaan.

Ed. Åkessonin mielestä ei pääministerin selitys ole riittävä rauhottamaan mielialaa. Koskettelen lähemmin asiassa arveluttavalta näyttäviä puolia kannatti asian valiokuntaan lähettämistä.

Ed. Luopajärvi vastasi pääministerille, että välikysymys on tehty huolestuneena maan asemasta. Jos valiokunnassa voidaan todeta, että maata ei uhkaa mikään vaara, otetaan se tieto iloilla vastaan. Selon saanti eikä epäluottamuslause hallitukselle on välikysymyksen tarkotus.

Ed. Vuorimaa pitemmän lausuntonsa jälestä yhtyi kannattamaan ehdotusta asian valiokuntaan lähettämisestä.

Pääministeri Ingman vastasi joihinkin ed. Vuorimaan väitteisiin.

Ed. Haataja väitti maalaisliiton tarkotuksella esiintuovan kaikellaisia loruja, joten ehdotti yksinkertaista päiväjärjestykseen siirtymistä.

Ed. Hahl pahotteli, kun asiata näin näytään kohdeltavan kevyesti ja ivalla. Epäili Lätinmaan auttamisen pohjalla olevan toisia tarkotuksia.

Kun vielä ed. Vuorimaa oli vastannut pääministerille, esitti puhemies seuraavan päiväjärjestykseen siirtymismuodon:

kuultuaan annetun selityksen eduskunta siirtyy päiväjärjestykseen.

Puhemiehen ehdotus hyväksyttiin 36 äänellä 16 vastaan, jotka annettiin valiokuntaan lähettämisen puolesta.

Istunto päättyi klo 6 i.p. Seuraava istunto on maanantaina t. k. 24 pnä klo 6 i.p.

Nuorisoliiton työn tukeminen.

Valtioneuvosto on päättänyt ottaa vuosirahasääntöön 25,000 mkn määrärahan Suomen Nuorison Liiton kasvatus- ja valistustyön kannattamista varten ja on valtioneuvosto myöntänyt tästä määrästä neljännenosan ennakkomaksuna nostettavaksi.

Turun suomalainen yliopisto.

Tieteellinen lautakunta.

Kun lahjoitukset Turun suomalaisen yliopiston hyväksi ovat viime aikoina kasvaneet niin suuriksi, että yliopiston varsinaista perustamista jo käy ajattelemiseen, on Turun Suomalainen Yliopistoseura ryhtynyt toimiin tiedemiesvaliokunnan muodostamiseksi, jonka tehtävänä olisi valmistaa ohjelmaehdotus vastaisen yliopiston tieteelliselle toiminnalle sekä suunnitelma tämän ohjelman vähittäistä toteuttamista varten. Asian luonnosta johtuu, että tämä valiokunta on haluttu saada tieteellisesti niin päteväksi kuin mahdollista ja eri tieteitten edustus siinä riittävän monipuoliseksi. Sentähden yliopistoseuran keskuskomitea itse on valinnut osan valiokunnan jäsenistä, pyytänyt Suomalaista Tiedeakatemiaa valitsemaan toisen osan ynnä sitäpaitsi Duodecim-seuraa ottamaan valmistettavakseen kysymyksen erikseen lääkeopillisen tiedekunnan perustamisesta, samalla asettaen kolme jäsentänsä tuohon yhteiseen valiokuntaan. Tällä tavoin on viime tammikuun lopulla muodostunut Turun suomalaisen yliopiston n.s. tieteellinen lautakunta ja sen jäseniksi valittu professorit A. K. Cajander, J. R. Danielson-Kalmari, R. Erich, J. Gummerus, Arvi Grotenfelt, Kustavi Grotenfelt, A. L. Hjelmman, Arthur Hjelt, J. J. Karvonen, Gust. Komppa, U. L. Lehtonen, Gust. Melander, J. J. Mikkola, A. R. Niemi, E. A. Piponius, E. N. Setälä, Osv. Streng, Hugo Suolahti, Onni Tarjanne, J. H. Vennola ja Matti Äyräpää, tirehtööri Aug. Hjelt sekä tohtorit Ilmari Bonsdorff, Hj. Brotherus, P. Eskola, Harri Holma, U. Holmberg, T. H. Järvi, Y. Kaljava, O. K. Kilpi, Iivari Leiviskä, J. V. Lindeberg, J. I. Liro, Heikki Oljansuu, Antti J. Pietilä, Edv. Rein, Juhani Rinne, U. T. Sirelius, A. M. Tallgren, V. Tarkiainen ja Seth Wichmann sekä ministeri Antti Tulenheimo.

Keskiviikkona t.k. 12 pnä oli tällä tieteellisellä lautakunnalla ensimäinen kokouksensa, jonka prof. U. L. Lehtonen avasi Yliopistoseuran puolesta selostaen sekä seuran tähänastista aineellista toimintaa että sen toivomuksia Tieteellisen Lautakunnan työhön nähden. Niistä keskusteltuaan lautakunta päätti jakautua kahteen osastoon, humanistiseen ja luonnontieteelliseen, ja sitäpaitsi asettaa molempien osastojen jäsenistä pienemmän keskuslautakunnan erityisesti käsittelemään yliopistohallintoa koskevia kysymyksiä ynnä tarpeen mukaan valmistelemaan muitakin yhteisistunnossa ratkaistavia asioita. Humanistisen osaston puheenjohtajaksi valittiin prof. E. N. Setälä, varapuheenjohtajaksi prof. H. Suolahti ja sihteeriksi tri H. Holma sekä luonnontieteellisen osaston vastaaviksi virkaintijoiksi prof. Gust. Komppa, A. K. Cajander ja J. I. Liro. Senjälkeen muodostettiin keskuslautakunta siten, että molempien mainittujen lautakuntien puheenjohtajat ja sihteerit asetettiin siihen itseoikeutettuina, prof. Setälä puheenjohtajana, prof. Komppa varapuheenjohtajana ja tri Holma sihteerinä, ja että lisäjäseniksi valittiin professorit R. Erich, A. L. Hjelmman, J. J. Karvonen, U. L. Lehtonen, O. Tarjanne ja ministeri A. Tulenheimo. Koko lautakunnan yhteisistuntojen puheenjohtajaksi valittiin prof. Setälä, varapuheenjohtajaksi prof. Komppa ja sihteeriksi prof. Lehtonen.

Suomalaisten avustus Pietarissa.

Valtioneuvosto on myöntänyt 100,000 mk. suomalaiselle väliaikaiselle taloudelliselle komitealle Pietarissa jaettavaksi puutetta kärsiville Suomen alamaisille, jotka haluavat palata Venäjältä Suomeen, sekä 25,000 mk. komitean menojen peittämiseksi.

Voimisteluvälineiden hankkiminen sotalaitokselle.

Kaikkein välttämättömimpien voimisteluvälineiden hankkimiseksi armeijalle ja laivastolle on valtioneuvosto myöntänyt 79,550 mkn määrärahan.

Maan rehuvarat.

Rehukysymys tyydyttävällä kannalla. Väkirehua alettaneen kohdakkoin jakaa karjanomistajille.

Mikäli H. S. asiantuntevalta taholta on saanut tietää, on rehukysymys, joka syksyllä näytti hyvin uhkaavalta, nykyjään varsin tyydyttävällä kannalla. Suurimmassa osassa Suomea oli korsirehusato viime kesänä hyvä; ainoastaan Uudellamaalla ja osissa Lounais-Suomea saatiin huono sato, toisin paikoin melkein kato. Kun pitkä syksy alituisine sateineen viivästytti viljan korjuuta ja saattoi maantiet mahdottomaan ajokuntoon, niin oli loka- ja marraskuun aikana heinien saanti sekä yksityiseen että sotilastarpeisiin niin riittämätön, että hallitus oli pakotettu toimeenpanemaan heinien pakkokoton sotilastarpeisiin.

Paitsi epäedullisia sääsuhteita, näytti syksyiseen heinän puutteeseen myöskin vaikuttaneen niitten tahallinen kaupasta pidättäminen.

Väkirehukysymys on myöskin jo joutunut varmalle pohjalle. Saatujen tietojen mukaan on hallitus jo ostanut muutamia miljoonia kiloja, mistä määrästä osa on Englannissa lastattavana. Parin kolmen viikon kuluttua voidaan jo alkaa jakelu karjanomistajille ja kun karkeampaa korsirehua, kuten kevät- ja syysviljan olkia, on jo parin kuukauden ajan ollut aivan riittävästi saatavissa, niin on keväinen karjanruokinta saatu tyydyttävästi järjestetyksi.

Vankileirit.

Suomenlinnan, Viipurin ja Lahden vankileirit tyhjennetään.

Suomenlinnassa sijaitsevaa vankileiriä tyhjennetään paraillaan. Siellä säilytettävinä olleet vangit siirretään Tammisaaren vankileiriin. Tyhjentäminen, jota hidastuttaa se seikka, että suurin osa leirin asukkaista on haavoittuneita, saatanee loppuunsuoritetuksi tämän kuukauden kuluessa.

Ylitirehtööri Breitholtz on erään sanomalehtikirjoituksen johdosta ilmoittanut, ettei Suomenlinnassa säilytettyjä vankeja juuri heidän terveydellisen tilansa vuoksi voi pitää kovinkaan vaarallisina, mutta sen sijaan on vaaraa ehdollisesti vapautetuista vangeista, jotka kaikilla mahdollisilla keinoilla yrittävät lähetä Suomenlinnaa. Kun vangit on siirretty pois, voidaan punikit paremmin kuin tähän saakka pitää loitolla linnoituksesta noudattamalla entistä ankarammin kielletoa, etteivät siviilihenkilöt saa muuta kuin asianomaisilla todistuksilla saapua linnoitusalueelle.

Myöskin Lahden vankileiriä tyhjennetään paraillaan. Sikäläiset vangit siirretään Riihimäelle. Viipurin vankileiri tyhjennetään myöhemmin ja siellä olevat vangit viedään Lappeenrantaan.

Kapinasta kuritushuoneeseen tuomittujen vankien säilytyspaikkoina säilytetään pysyväisesti Tammisaaren, Turun, Hämeenlinnan, Riihimäen ja Lappeenrannan vankileirit.

Ruotsin tekee mieli Kumlingeakin.

Tukholma, helmik. 12 p. (STT). Kumlingen kirkonkylän elustajat ovat kokouksessaan tammik. 29 pnä panneet vastalauseen sitä vastaan, että valtiollisesti tahdottaisiin erottaa tämä seurakunta muusta saariryhmästä ja jättää Suomelle, kun taas muut saaret yhdistettäisiin Ruotsiin. He lausuvat toivonuksenaan, että Kumlingekin yhdistettäisiin Ruotsiin ja selittävät tässä suhteessa edelleen olevansa niiden mielipiteiden kannalla, jotka he ovat lausuneet talvella 1918 tekemissään anomuksissa ja hyväksymissään päätöksissä, ja anovat siinä tapauksessa, että kansanäänestys pannaan toimeen Ahvenanmaalla, että myös Kumlinge saisi ottaa siihen osaa. Tämän seurakunnan erottaminen muusta saariryhmästä olisi sen asukkaille isku, joka hävittäisi kaikki heidän elämismahdollisuutensa.

Ennakkopäätös majoituskorvausta koskevassa asiassa.

Asianomaiset kunnat saavat itse korvata rautatiesiltojen vartiostojen majoitusmaksut.

Sodan puhjettua v. 1914 kehotti silloinen senaatti rautatiehallitusta kiireisesti ryhtymään toimenpiteisiin, että rautateitä ja rautatiesiltoja vartioimaan asetettuille venäläisille joukko-osastoille varattaisiin sopivat huoneustot. Tätä määräystä noudattaen hankki rautatiehallitus sittemmin huoneustoja erinäisten kuntien alueella sinne majoitetulle vartiostolle maksaen itse majoituskustannukset. Kun sittemmin 1916 muutamat kunnat kieltäytyivät maksamasta rautatiehallitukselle sen etukäteen suorittamia majoituskustannuksia, anoi rautatiehallitus Turun läänin kuvernöörin toimenpidettä siihen, että m. m. Loimaan kunta velvoitettaisiin rautatiehallitukselle majoituskustannuksina suorittamaan 50 mk. Sittenkun Loimaan kuntaa oli asiasta kuultu ja rautatiehallitus antanut siihen selityksensä, antoi silloinen kuvernöörinvirasto asiassa päätöksensä katsoen, ettei se majoitusohjesäännön mukaan voinut ottaa asiaa tutkiakseen, vaan jätti rautatiehallitukselle tilaisuuden asianomaisessa oikeudessa hakea korvausta Loimaan kunnalta, jos katsoo etunsa sitä vaativan. Päätöksestä valitti rautatiehallitus senaattiin, josta asia sittemmin siirrettiin korkeimpaan hallintooikeuteen, joka viime marrask. 1 pnä antamallaan päätöksellä on palauttanut asian maaherran uudelleen käsiteltäväksi.

Turun läänin maaherra on nyttemmin antanut asiassa uuden päätöksen velvoittaen Loimaan kunnan ja sen majoitusvelvolliset asukkaat voimassa olevien majoitussäännösten nojalla heti suorittamaan rautatiehallitukselle kyseessä olevat majoituskustannukset 50 mk.

Samallaisia asioita on maaherranvirastossa paraillaan vireillä kolmattakymmentä, joissa, kuten esim. Salon kauppalan jutussa korvaussummat nousevat useihin tuhansiin markkoihin.

Bolshevikit pelkäävät hyökkäystä Suomesta.

Pietarin neuvoston istunnossa pohdittu asiaa.

Pietarin neuvoston istunnossa t.k. 4 pnä esiintyi bolshevikihallituksen Tukholman-edustaja Vorovski, joka ilmoitti, että Venäjä on nyt erotettuna koko kulttuurimaailmasta, sillä kun ei missään maassa enää ole lähetystöä. Tämä kaikki on seurauksena ententen, nimenomaan Ranskan ja Englannin harjoittamasta painostuksesta, jolla tahdotaan eristää Venäjä ja tukahduttaa se ilman puutteeseen.

Tämä Venäjän eristäminen on ententen n.s. suurpolitiikkaa, jonka lisäksi sillä vielä on pieni politiikka, jolla Venäjän rajamaihin muodostuneissa valtioissa koetetaan saada aikaan vastakumouksellinen liike ja kohdistaa se Neuvosto-Venäjää vastaan. Tällaista virtausta luodaan Suomessa, Itämerenmaakunnissa ja Etelä-Venäjällä. Erityistä huomiota on bolshevikien kiinnitettävä Suomeen. Minkälaisia aikeita Suomella on ja mihinkä se ryhtyy, sitä ei puhuja ruvennut arvailemaan. Tärkeätä vain on, että Suomessa kypsyy sotaretkisuunnitelma Venäjää vastaan. Kun puhuja oli palannut Suomen kautta Venäjälle, oli vaunussa ollut joku hieman päihtynyt suomalainen upseeri, joka oli ilmoittanut eräälle norjalaiselle toverille, että he pian valloittavat Pietarin.

Suomessa esiintyy tämä ajatus sanomalehdissä ja keskusteluissa. Aikovatko suomalaiset ottaa Pietarin itselleen vai luoda siitä vastakumouksen etuvarustuksen, siitä voidaan lausua vain arveluja. Asianlaita on niin, että Helsingissä on tunnettu kenraali Trepov ja hänen seurassaan kenraali Judenitsh. Heidän ympärilleen on kokoontunut joukko venäläisiä upseereita ja valkokaartilaisia. Tämä tulee bolshevikien muistaa ja tietää. He eivät saa luottaa sovintopuuhiin porvariston kanssa. On nöjauduttava ainoastaan omiin sekä myös vielä heräämättömän Euroopan köyhälistön voimiin.

Ulkopolitiikasta puhui myös Litvinov. Hänen selityksensä mukaan on liittolaisten keskuudessa Venäjään nähden nykyään kolme virtausta. Ranska vaatii Venäjän täydellistä masentamista, ja kun sen omat sotajoukot eivät lähde Venäjälle, koettaa se käyttää tarkoituksiinsa valkoista Suomea ja valkoista Viroa, varustaen niitä rahoilla, aseilla ja osaksi miehilläkin. Englanti on välittävällä, horjuvalla kannalla. Kolmatta kantaa edustaa Amerika, joka on vähimmin kärsinyt sodasta ja vähimmin alttiina bolshevismin tartunnalle. Se tahtoo sopia Neuvosto-Venäjän kanssa. Tärkeimpänä vaatimuksena on liittolaisilla, että Venäjä lakkaisi vallankumouspropagandan harjoituksesta ententemaissa.

Ranska aikoo lähettää Pietaria vastaan valkoisen Suomen ja Viron, mutta tässäkin on vakavia esteitä. Sillä myös Suomen porvaristo myöntää, että 90 prosenttia Suomen armeijasta on epäluotettavaa punaista ainesta. (Kättentapatuksia.)

Puhuja sanoi olevansa kaukana ajatuksesta, että valkokaartilaiset voisivat valloittaa Pietarin, mutta jos tämä tapahtuisi, olisi se vallankumouksen lopun alkua.

Bolshevistinen kiihoitustyö Suomessa.

Kommunistinen vakoiluosasto järjestänyt Pietarista käsin laajan urkinta- ja kiihoitustoiminnan maassamme. — Kapinaan osaaottaneet ja sosialistien toimihenkilöt mukana myyräntyössä.

Tarkoituksena ollut uuden kapinan järjestäminen, mutta aikeet saatiin ajoissa paljastetuiksi.

Sosialistien äärimmilleen kiihtynyt vihanlietsonta, joka viime päivinä on heidän lehdistössään saanut suorastaan sairaaloisen luonteen, ja heidän kiihoitustarkoituksessa tehty vääristeltyjen kertomusten julkaiseminen aina kapinan ajoilta saakka osoittaa oikeistososialistiemme hermostuneen tavalla, joka asioita tuntemattomasta näyttää aivan käsittämättömältä. Seuraavasta kuitenkin selviää, että se on aiheutunut uuden kapinan valmisteluyritysten paljastumisesta. On nimittäin vangittu koko joukko Pietarissa toimivain suomalaisten kapinallisten johtomiesten kätyreitä, joista useimmat ovat olleet osallisina kapinaan ja kuuluneet edelleenkin sosialistiseen puolueeseen, vieläpä olleet toimihenkilöinä, kuten Tampereella äskettäin tehdyt paljastukset ovat osoittaneet. — Seuraavassa teemme tästä maanalaisesta kapinanvalmistelutyöstä U. S:n nukaan selkoa:

Salaisen järjestön jäljille päästään.

Viime jouluk. 6 p. vangittiin täällä eräs henkilö, jonka nimeä poliisiviranomaiset eivät vielä päästä julkisuuteen, ja löydettiin häneltä todistuksia siitä, että täällä oltiin taas toimessa uuden kapinayrityksen järjestämiseksi. Hänet saatiin tunnustamaan m. m., että hän oli jakanut Suomessa noin 50,000 mk. kiihotustyön toimittamiseksi, mutta osaksi myöskin punakaartilaisten ja heidän perheittensä avustamiseksi aina nimenomaan ilmoittamalla, että avustukset tulivat Venäjältä. Kiinniotettaessa tavattiin vielä rahoja 24,000 mk. Tämä henkilö oli ryhtynyt järjestämään värväystä Venäjän punaiseen armeijaan antamalla matkarahat, hankkimalla passit ja neuvomalla kulkutiet tai myöskin järjestämällä erityisiä oppaita mukaan. Kauan ei hän kuitenkaan ollut ehtinyt toimia, kun hän joutui kiinni, mutta oli punakaartilaisia saatu kuitenkin jokunen määrä jo Venäjälle toimitetuksi ja asiamiesverkko järjestetyksi.

Kun asia kääntyi tällaiseksi, määrättiin tutkimuksien toimittamista johtamaan Espoon piirin nimismies Troberg, jota vastaan „Suomen Sosialidemokraatti" on viime päivinä tehnyt kiivaita hyökkäyksiä.

Kaksi naiskätyriä saadaan kiinni.

Tutkimusten jatkuessa kävi selville, että kaksi naista, nimittäin kahvilatarjoiljatar Annikki Vainikainen ja ompelijatar Jenny Irene Salmi olivat toimineet ensiksi vangitun apureina. Vainikainen oli toiminut maineeltaan epäilyttävässä Eerikink. 14 kahvilassa ja Salmi asui 4 linja 24:ssä. He olivat vielä ensiksi vangitun kiinniljoutumisen jälkeenkin jatkaneet toimintaansa hankkimalla sellaisille henkilöille, jotka olivat halukkaita lähtemään Venäjälle puna-armeijaan, vääriä passeja. Myöskin olivat he antaneet tarpeelliset matkarahat ja ohjeet.

Eräs myöhemmin pidätetty on kertonut, että hän oli Elannon kahvilassa Siltasaarella kuullut joltakin mieheltä punakaartilaisten värväämisestä ja saanut osoituksen kääntyä asiassa Salmen puoleen. Mentyään Salmen kotiin ja esitettyään aikomuksenaan olevan liittyä punakaartiin matkustaviin, ilmoitti Salmi antavansa matkalle lähdettäessä rahaa 150 mk. ja hänkkivansa passin saatuaan asianomaisen valokuvan. Viipurissa annettaisiin sitäpaitsi lisää rahoja ja matkaohjeita. Samalla tulisi matkustamaan 7—8 muuta miestä, niiden joukossa eräs Hennalan vankileiristä karannut kuolemanrangaistukseen tuomittu. Salmi oli lisäksi kertonut tarkoituksena olevan saada väkeä mahdollisimman paljon punaisten armeijaan Suomen hallituksen kukistamiseksi. Hän oli kerskailut, että täältä oli jo saatu Venäjälle lähetetyksi kolmattasataa miestä. Passin lupasi hän hankkia Eerikinkadun 14:sta. Miehen käydessä toisen kerran tällä värväysasialla Salmen luona oli tämä ilmoittanut pääsyn Venäjälle vaikeutuneen, mutta neuvoi liittymään Viroon lähteviin vapaaehtoisiin, koska Tallinnassa oli muka järjestö, joka toimittaa edelleen bolshevikien yhteyteen.

Molemmat naiset ovat tunnustaneet olleensa ensiksi vangitun apureina, mutta mistä he ovat rahoja saaneet käytettäväkseen, sitä he eivät ole tahtoneet selvittää. Kuulusteltaessa ensiksi vangittua on tämä väittänyt naisten puheet valheiksi. Muutenkin on tämä järjestön täkäläinen päähenkilö koettanut sotkea asioita ja valehdella parhaansa mukaan. Rahat, joita hänellä on ollut, ilmoittaa hän saaneensa eräältä Venäjältä saapuneelta henkilöltä.

Salmen vanhemmat ovat olleet tietoisia tyttärensä puuhista ja ovat he olleet kuulusteltavina, mutta on heidät jo heidän vanhuutensakin takia erotettu jutusta.

Vaarallinen urkkija ja kommunistien kuriiri saadaan pidätetyksi.

Kuulusteluissa ja jatketuissa tutkimuksissa päästiin yhä useampien järjestön jäsenten perille. Erikoisen huomattavaa osaa havaittiin järjestössä näytelleen leipurintyöntekijätär Elsa Maria Tolosen, myöskin kotoisin Helsingistä. Kun hänet vangittiin, selitti hän ensin aivan viattomana, ettei hän ollut kapinan aikana ottanut osaa mihinkään kapinallisten puuhiin ja että uudetkin kapinahankkeet olivat hänelle aivan tuntemattomia asioita. Myöhemmin rupesi hän kuitenkin tunnustamaan ja kertoi, että häntä oli eräs maalarintyöläinen Emil Hiltunen kehoittanut lähtemään Venäjälle ryhtyäkseen suomalaisten kommunistien palvelukseen. Hiltusen kanssa matkusti hän täältä viime jouluk. 8 p. Viipuriin, sieltä Raivolaan ja edelleen salateitä Terijoen pitäjässä, aivan rajalla Uhtolan kylässä olevan Tuomas Kirjavaisen torpan kautta yli rajan Venäjän puolelle. Kirjavaisella oli bolshevikien kanssa ollut sopimus ohjata rajan yli kulkijoita 50 ruplasta hengeltä.

Pietarissa oli Hiltunen jo ennestään tunnettu. Hän esitti Tolosen varmana henkilönä sikäläisille kommunisteille vieden hänet heidän vakoiluosastoonsa, jossa toimivat kapinan aikana tunnetuksi tulleet Eino Rahja, Suinulan verilöylyn johtaja Tuomas Hyrskymurto, Juho Lehtosaari, Kustaa Evä ja ent. edustaja Harju. Nämä toimivat Pietarissa nykyään n. k. keskuskomitean ja Suomea varten asetetun vakoiluosaston pääjohtajina.

Rahja tiedusteli Hiltuselta ja Toloselta Suomen oloja ja otti viimemainitun vakoiluosaston palvelukseen, vieläpä erityisesti Rahjan vakoilijana. Rahja ilmoitti Toloselle Kirjavaisen joutuneen vangituksi, mutta käski T:n muuta tietä palaamaan Helsinkiin. Täällä oli hänen mentävä Empire-kahvilaan Unioninl. 41:ssä, jossa joka ilta oli tavattavissa sivuhuoneessa eräs mies ja nainen. Ensin oli siellä kysyttävä „Iitaa" ja häneltä „Väinöä". Tälle oli ilmoitettava, että „tiet ovat tukossa ja Väinön on heti matkustettava Pietariin". Näistä salaperäisistä henkilöistä ei vielä ole varmaa tietoa. Lisäksi sai Tolonen toimekseen ottaa selvää, kuinka paljon Helsingissä on sotaväkeä, missä asevarastot siljaitsevat, minkälaisia sotalaivoja täällä on ja onko näiden joukossa myöskin englantilaisia sekä olivatko sotilaat yleensä punaisia vaiko valkoisia. Matkarahoja antoi Rahja urkkijalleen 1,000 ruplaa.

Paluumatkallaan kulki Tolonen rajan yli lähellä Juvakan torppaa ennen mainitussa Uhtolan kylässä ja sieltä jalan métsien kautta Raivolaan. Matkallaan Viipurista Helsinkiin tapasi hän junassa erään Laatokan puolustusväkeen kuuluvan merisotilaan, joka sanoi olevansa punainen ja joka teki selkoa Laatokalla olevista sotalaivoista, niiden varustuksista, rantapattereista, vartioinnista y. m.

Helsinkiin saavuttuaan kävi T. heti Empiressä, jossa hän oli saanut toimitetuksi Rahjan asiat. Samalla toi hän Suomeen joukon yksityisiä kirjeitä Venäjällä olevilta punaisilta. Sen jälkeen koetti hän saamainsa ohjeiden mukaan liittamissa ja tanssitilaisuuksissa tutustua sotamiehiin ja urkkia heiltä tietoja.

Tammik. 3 pnä matkusti hän takaisin Pietariin. Mennessään kävi hän Viipurissa eräässä Katariinankadun 41:ssä olevassa sekatavarakaupassa, antoi siellä tunnussanan „paluumatka". Kaupassa ilmoitettiin matkan Venäjälle olevan kannaksen kautta vaikean ja neuvottiin käyttämään Sortavalan tietä. Kuitenkin päätti hän pyrkiä nytkin suorinta tietä Pietariin ja tapasikin ennen mainitussa rajakylässä Höökin torpassa torpanpojan, jolla oli samanlainen kuljetussopimus kuin Kirjavaisella. Höökin torpassa kirjoitti hän saamansa tiedot uudestaan jollain valkoisella nesteellä, jonka jälki tuli näkyviin, kun sitä kasteltiin toisella ruskealla nesteellä.

Pietarissa antoi hän Rahjalle selostuksen matkastaan ja lausui Rahja tyytyväisyytensä lahjoittaen kätyrilleen 500 ruplaa ja taputellen olkapäälle. Suomeen oli Tolosen matkustettava taas niin pian kuin mahdollista.

Mentyään parin viikon kuluttua hakemaan uusia matkaohjeitaan, oli Rahja Moskovassa ja hänen puolestaan antoi ohjeet eräs Kalske, joka punasten aikana on kuulunut täällä johonkin ryöstöretkikuntaan. Kalske antoi Toloselle Suomeen vietäväksi „Suomalaisen kommunistisen puolueen sotilasjärjestön" julistuksen Suomen kansalle, joka piti täällä monistaa ja jonka tarkoituksena oli estää vapaaehtoisten lähtö Viroon. Julistuksen, jonka räikeyttä on mahdoton sanoin kuvata, olivat omakätisesti allekirjoittaneet E. Rahja ja Kullervo Manner. Matkarahoja annettiin 1,500 ruplaa, joista Lehtosaari vaihtoi 400 ruplaa Suomen rahaksi antaen samalla joukon lentolehtisiä Suomeen vietäväksi.

Juvakan torpan kautta kulki hän nytkin rajan yli. Helsinkiin saavuttuaan joutui hän kuitenkin heti kiinni kaikkine lentolehtineen.

Yhä uusia järjestöjäseniä joutuu kiinni ja yhteys Ruotsiin paljastuu.

Tolosen vangitsemisen yhteydessä joutui myöskin kiinni maalarintyöntekijä Karl Gunnar Lemminen Turusta. Hän on tunnustanut edellämainitun Hiltusen kautta joutuneensa Pietariin ja astuneensa siellä kommunistien vakoiluosaston palvelukseen. Hyrskymurto lähetti hänet yhdessä erään Bruno Wassin (kotoisin Malmilta) kanssa kulettamaan Suomen kautta Ruotsiin tärkeitä lentolehtisiä siellä olevalle ent. edustaja Arthur Useniukselle. Lentokirjaset olivat Allan Valleniuksen (tunnettu kansanvaltuuskunnan ulkomaisena lähettinä) allekirjoittamat. Samalla lähetti Vallenius Useniukselle kirjeen ilmoittaen, että toiminta Suomessa on ripeästi käynnissä ja että piakkoin on koko Suomi bolshevikien hallussa. Matkarahoja annettiin Lemmiselle ja Wassille 2,700 mk. ja 2,000 kruunua.

Matka Suomeen tapahtui Lotinanpellon asman kautta (Muurmanin radalla) Aunukseen ja lähellä rajaa olevan Kolantselän kylään sekä edelleen rajan yli Pitkänrannan kohdalta ja hevosella sieltä Sortavalaan.

Lemminen ehti olla Helsingissä pari päivää, jonka ajan hän käytti juopotteluun ja ilonpitoon, kunnes joutui kiinni. Hän on ottanut osaa kapinaan, mutta päässyt ehdonalaiseen vapauteen. Matkoillaan oli hän liikkunut Ojasen nimelle annetulla väärällä passilla. Bolshevikien rahat oli hän melkein kaikki ehtinyt tuhlata.

Wass saatiin vangituksi Tampereella pari viikkoa myöhemmin ja oli hänkin ryyppäillen ja elostellen kuluttanut suurimman osan Pietarissa saamistaan rahoista. Hän on karannut Hennalan vankileiristä maksamalla eräälle puiden ajajalle, joka oli saanut käyttää työssään vankien apua, 100 mk. Ensin karkasi hän Ruotsiin, josta hänet Polhem-laivalla toimitettiin muiden suomalaisten punakaartilaisten kanssa matkalle Pietariin. Täällä tapahtuneessa laivan tarkastuksessa joutuivat muut kiinni, mutta W. pääsi erään toisen kanssa venäläisenä jatkamaan matkaansa. Ollessaan täällä nyt vangittuna suunnitteli hän erään venäläisen bolshevikikomisarin kanssa, jota säilytettiin samassa kopissa, karkaamista, hyökkäämällä säretystä tuolista saaduin asein vartijan kimppuun. Aie epäonnistui, kun vartijoita sattui olemaan useampia. Hänen yritteliäisyydestään mainittakoon vielä, että hän lähti kenran kuulusteluun vietäessä kadulla karkuun mutta saatiin kiinni.

*

Wassin vangitsemisen yhteydessä saatiin kiinni aikaisemmin mainittu huomattava järjestön jäsen Hiltunen. Niinikään on lukuisa joukko muita järjestöön kuuluneita henkilöiltä saatu pidätetyksi ja on heidän kuulustelussaan ilmennyt paljon mielenkiintoisia seikkoja.

Tampereelta ja lähiseuduilta.

Asuntopulan lieventäminen.

Työväenasuntojen rakentaminen.

Valmisteluvaliokunta on päättänyt ehdottaa valtuustolle, että rahatoimikamari kehoitettaisiin edelleen kehittämään työväen asuntojen rakentamiskysymystä.

Lähetystö valtioneuvoston puheille tiedustelemaan lainansaantimahdollisuuksia.

Koska kaupungilla ei tällä kertaa ole määrärahoja työväenasuntojen rakentamista varten, niin ehdottaa valmisteluvaliokunta, että valtuusto valitsisi, lähetystön tiedustelemaan valtioneuvostosta lainansaantimahdollisuuksia ja ehdottaa, että tähän lähetystöön valittaisiin valtuuston puolesta toimistonjohtaja E. Viljanen, ja että rahatoimikamari puolestaan voisi siihen valita edustajan.

Ullakkohuoneiden käyttäminen asuntoina.

Valmisteluvaliokunnan mielestä voisi lähetystö samalla tiedustaa ullakkohuoneiden asuntoina käyttämistä ja kaksikerroksisten pururakennusten rakentamista, jotka molemmat nykyisen rakennusjärjestyksen mukaan ovat olleet kiellettyjä.

Teollisuuslaitosten työväenasunnot.

Edellämainitun lisäksi on valmisteluvaliokunta päättänyt ehdottaa, että kaupungissa sijaitsevia teollisuuslaitoksia kehoitettaisiin puolestansa rakentamaan voimiensa mukaan työväenasuntoja.

Hallitalon korottaminen.

Kuten aikaisemmin olemme maininneet, teki rahatoimikamari valtuustolle esityksen hallitalon korottamisesta yhdellä kerroksella. Kysymyksen ollessa esillä valmisteluvaliokunnan kokouksessa, päätti valiokunta valtuustolle ehdottaa, ettei rakennustyöhön ryhdyttäisi, koska valiokunnan mielestä ei esitys vastaa tarkoitustaan.

Kapinavahinkojen korvaamislaina.

Rahatoimikamari on kokouksessaan toissailtana käsitellyt valtion Tampereen kaupungille myöntämän 5 milj. markan suuruisen kapinavahinkojen korjaamislainan lainausehtoja ja muita sen yhteydessä olevia periaatteellisia kysymyksiä. Velkakirjaa ei vielä lopullisesti hyväksytty, vaan jätettiin pienemmän jaoston tarkastettavaksi.

Vaaliliitot.

Hämeen läänin pohjoisessa vaalipiirissä.

Hämeenläänin pohjoisen vaalipiirin keskuslautakunnan kokouksessa t.k. 14 pnä hyväksyttiin neljä vaaliliittoa, nim.

Kansallinen kokoomuspuolue.
Sosialidemokraattien vaaliliitto.
Kristillisen työkansan ja maalaisliitto.
Kansallinen edistyspuolue.

Edustajien Valtakirjat.

Kansaneduskunnan määräyksestä on Hämeen pohjoisen vaalipiirin keskuslautakunta antanut uudet valtakirjat seuraaville: sanomalehdentoimittaja Anton Huotarin jälkeen kunnallisneuvos Jalmari Meurmanille ja rouva Anni Huotarin jälkeen maanviljelijä Herman Niittyselle Korpilahdelta.

Kansanedustajien K. E. Murron ja E. Saarisen varamiehille toimitusjohtaja K. M. Eväälle Tampereelta ja rouva Tyyne Salomaalle Juupajoelta ei ole voitu valtakirjoja antaa koska he ovat kapinanaikana poistuneet kotipaikoiltaan eikä heidän nykyinen olinpaikkansa ole tunnettu joten valtakirjoja ei voida perille saattaa.

Työteho kunnan töissä.

Valmisteluvaliokunnassa on virinnyt keskustelua siitä, että kunnan töissä on työnteho surkeasti viime aikoina laskenut. Valmisteluvaliokunta on tämän vuoksi ehdottanut valtuustolle, että rahatoimikamari velvoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin työntehon kohottamiseksi kunnan töissä.

Tampereen valloituksen muistojuhla.

Valmisteluvaliokunta vastustaa sen viettämistä.

Valtuuston valmisteluvaliokunta on 4 äänellä 3 vastaan päättänyt ehdottaa, että muistojuhlaa huhtikuun 6 pnä ei valtuuston nimissä ja kunnan kustannuksella toimittaisi.

Valmistavan valiokunnan enemmistön päätöstä vastaan pani vähemmistö vastalauseen.

Kaupungin elinfarvelautakunta.

Elintarvelautakuntaan toimitusjohtaja Lauri Arajärven tilalle, joka on anonut vapautusta elintarvelautakunnan jäsenyydestä, on valmisteluvaliokunta ehdottanut valittavaksi liikemies J. E. Turtosen.

— **Kaupungin rahaasiain valiokunta** on valtuustolle ilmoittanut puheenjohtajakseen valinneensa toimistonjohtaja Emil Viljasen ja varapuheenjohtajakseen rakennusmest. E. E. Heikkilän.

Kaupungin valtuusto.

Valtuustolle osottamassaan kirjelmässä on toimittaja Väinö Vankkoja terveydellisistä syistä anonut, että hänet vapautettaisiin kaupunginvaltuutetun toimesta sekä myöskin asemakaavakomitean, työttömyyslautakunnan ja valmisteluvaliokunnan jäsenyydestä.

Asiaa käsiteltyään on valmisteluvaliokunta päättänyt valtuustolle ehdottaa, että tähän anomukseen suostuttaisiin, ja että valmisteluvaliokunnan tehtäväksi jätettäisiin ehdottaa hänen tilalleen jäsen asemakaavakomiteaan, työttömyyslautakuntaan ja valmisteluvaliokuntaan.

Tampereen työnvälitystoimisto.

Tampereen Työnvälitystoimiston jäseniksi on valmisteluvaliokunta ehdottanut valittaviksi seuraavat henkilöt: puheenjohtajaksi varatuomari Viljo Sainio, varapuheenjohtajaksi pormestari J. F. Talviala sekä jäseniksi työnantajain edustajina rakennusmestari K. Lindroos ja tehtailija J. N. Salminen, työntekijäin edustajina muurari Matti Vesa ja kirvesmies M. Lahtinen, varajäseniksi työnantajien edustajina teknikko Juho Heiniö ja rouva Lydia Brander, työntekijäin edustajina puuseppä M. Vesiranta ja kirvesmies O. Palho.

Valtuuston työjärjestyksen uusiminen.

Valmisteluvaliokunta on valtuustolle ehdottanut, että valtuusto asettaisi kolmimiehisen toimikunnan pohtimaan valtuuston työjärjestyksen uusimista.

Jäseniksi tähän toimikuntaan on valmisteluvaliokunta ehdottanut valittaviksi tuomari Yrjö Raevuoren, toimitusjohtaja Emil Viljasen ja arkkitehti B. Federleyn.

Pirkkalan maantien tasaustyöt.

Valmisteluvaliokunta on päättänyt puoltaa rahatoimikamarin ehdotusta Pirkkalan valtatien tasaus- ja kiveämistyön jatkamista. Samalla on valmisteluvaliokunta katsonut, ettei Väinö Kuuselan anomus, joka koski samaa asiaa, anna aihetta ryhtyä toimenpiteisiin.

Kunnallisen eläkekassan

johtokuntaan on valmisteluvaliokunta ehdottanut valittaviksi ins. K. A. Niinikosken, rva Martta Lehtimäen, tohtori K. A. Poukan, pankinjohtaja Yrjö Pulkkisen ja muurari Juho Hahdon.

Tampereen Teknillisen Opiston

johtokuntaan on valmisteluvaliokunta kolmeksi vuodeksi ehdottanut valittaviksi arkkitehti Georg Schreckin sekä insinöörit A. Donnerin, A. H. Solinin ja G. von Bonsdorffin.

Kunnalliset ilmoitukset.

»Kansan Sanan« konttorin puolesta on hra K. J. Jokisalo valtuustolle lähettänyt kirjelmän, jossa huomautetaan, että valtuuston alaiset virka- ja toimikunnat ovat julkaisseet ilmoituksiaan vain porvarillisissa lehdissä ja anotaan, että kaikki kunnan kustannuksella julkaistavat ilmoitukset painatettaisiin myöskin »Kansan Sanassa» ja että ne määräyksiin lähetettäväksi suoraan mainitun lehden konttoriin. Siltä varalta, että määräystä ei noudatettaisi, anotaan kirjelmässä oikeutta julkaista ne ilman muuta takaamalla niistä maksu.

Tampereen Kansallisseuran

johtokunnan kokouksessa eilen illalla valittiin johtokunnan puheenjohtajaksi lehtori J. Hämäläinen ja varapuheenjohtajaksi konttoripäällikkö Lauri Simola.

Orkesteriseuran kokouksessa

eilen hyväksyttiin seuraa varten laadittu sääntöehdotus. Johtokuntaan valittiin vakinaisiksi jäseniksi ins. P. Ingnatius, tehtailija V. Hyppönen, toimittaja Niilo W. Tiihonen, ja ins. A. Avela ja konttoristi V. Vistrad sekä varalle ins. Wm Cooke, ins. T. Vesterlund ja toimittaja John Zidbäck. — Tämän jälkeen pidetyssä johtokunnan kokouksessa valittiin orkesterin puheenjohtajaksi yksimielisesti kapellimestari Ilmari Veneskoski.

— **Majoituslautakunnan** puheenjohtajaksi yhdeksi vuodeksi on valmisteluvaliokunta ehdottanut valittavaksi pankinjohtaja Herbert Granbergin.

O.Y. Talonomistajain Rakennustarpeiden kauppa A.B.

Kuten ilmoituksista lehden etusivulla näkee, jatketaan Tampereella edelleen osakkeiden merkitsemistä perustettavaksi aijottuun O.y. Talonomistajain Rakennustarpeiden kauppa A.B. nimisessä osakeyhtiössä. Tämä suuri homma, josta olemme aikaisemmin tehneet yksityiskohtaisesti selkoa, on saanut kaikkialla maamme kaupungeissa osakseen vilkasta kannatusta. Niinpä on Tampereellakin osakkeita jo merkitty parituhatta kappaletta.

Yhtiön pääkonttori sijoitetaan Helsinkiin ja ensimäinen haaraliike Tampereelle.

Työnvälityskokous.

Pidetään Helsingissä maalisk. 5—6 p:nä.

Saatuaan nyttemmin välttämättömimmät valmistavat toimet loppuun suoritetuiksi on sosialihallituksen työnvälitysosasto lähettänyt maan kaikille kunnallisille työnvälitystoimistoille kehoituksen lähettää edustajansa Helsingissä maalisk. 5—6 pnä pidettävään työnvälityskokoukseen neuvottelemaan kysymyksistä, jotka maan työnvälitystoiminnan järjestämisestä tällä hetkellä ovat tärkeimmät. Kokoukseen ovat sitäpaitsi tervetulleet työnvälityksen alalla toimivien yhdistysten ja työnantajain sekä työntekijäin ammattijärjestöjen edustajat.

Kokouksessa tulevat käsiteltäväksi ainakin seuraavat kysymykset:

1. Kunnallisten työnvälitystoimistojen ja -asiamiesten välisen yhteistoiminnan järjestäminen (johon sisältyvät m. m. kysymykset viikkoilmoituksista ja vakanssiluettelosta, maan jakamisesta sopiviin työnvälityspiireihin ja piirityönvälitystoimistojen perustamisesta sekä niiden kustannusten korvaamisesta).
2. Kaupunkien ja lähikuntien yhdistäminen yhden ainoan työnvälitystoimiston alueeksi ja tämän toimiston kustannusten jakaminen niiden kesken.
3. Maatalouden työvoimantarve ja työnvälityksen järjestäminen.
4. Erikoisammattien työnvälityksen järjestäminen.
5. Oppilastyönvälityksen järjestäminen.
6. Kunnallisen työnvälitystoiminnan saattaminen entistä tehokkaammaksi.
7. Työnvälitys yleisiin (valtion ja kuntien) töihin ja näiden töiden järjestely työttömyyden ehkäisemistä silmälläpitäen.

Kunnallisten työnvälitystoimistojen edustajille ja kunnallisille työnvälitysasiamiehille hankitaan kokoukseen vapaa rautatiematka. Kokous alkaa kuten sanottu maalisk. 5 pnä.

Tampereen Kauppaseuran vuosikokouksesta.

joka pidetään tänään runsaalla ohjelmalla, huomautamme seuran jäseniä.

— **Kirkollisverojen** kantoa jatketaan tänään kirkkokonttorissa Itäinenkatu 11, käsittäen kanto 4:nnen kaupunginosan n:ot 64—111. Kantoaika on kello 1—½3 ja 5—7 ip.

Toijalan elintarvelautakunta suunnittelee kunnankeittiöiden perustamista.

Toijalan elintarvelautakunta on aikeissa, paikkakunnalla valitsevaa yleistä hätää lieventääkseen, perustaa Toijalan ja Viialan kyliin keittiön, joista tarvitsevat voisivat kohtuullista maksua vastaan ostaa ravitsevaa, lämmintä keittoa.

Keittiötarpeiden, kuten elintarpeiden ja perunain saanti tuottaa kyllä suuria vaikeuksia yritykselle. Elintarvelautakunnan perunavarastot ovat pienet, samoin paikkakunnan maanviljelijäin. Sitäpaitsi täytyy elintarvelautakunnan ostaa kallis keittiökalusto, — ryssiltä jäi kyllä kaksi suurta keittopataa Toijalaan —, vuokrata huoneisto ja palkata kallis palveluskunta. Vaikeuksista kuitenkin toivottavasti onnellisesti selviydytään ja pian saanevat muut maalaiselintarvelautakunnat ottaa Toijalan elintarvelautakunnasta esimerkkiä.

Taasen kaksi viinatehdasta Ikaalisissa hävitetty.

Kaksi tehdasta samassa kylässä.

Viime maanantaita vasten yöllä hävittivät poliisikonstaapelit J. Tuomijoki ja L. Silén viinatehtaan Ville Järvisen torpan navetasta Kilvakkalan kylässä lähellä J:järven rajaa. Torpan isäntä oli itse keittopuuhissa. Valmista viinaa oli jonkun verran. Keittovehkeet tuhottiin.

Samana yönä löysivät samat henkilöt toisen tehtaan Toivolan torpan pirtistä myöskin Kilvakkalan kylässä. Pari neitosta, Hilma Virtanen ja Alma Toivola parhaallaan hoitelivat pannua.

Punikkeja karkumatkalla.

Kaksi Tammisaaren vankilasta karannutta punaista pidätettiin Ikaalisissa viime viikolla, nim. torpan pojat Iivari Nieminen ja Jooseppi Moisio Kallionkielen Metsäkulmalta. Miehet pakenivat vankilasta syysk. alkupuolella ja ovat kertoneet piileskelleensä m. m. Vesilahdella, Suodeniemellä ja viimeksi Parkanossa ruokaillen metsätorpissa. Vangit passitettiin takaisin vankilaan.

Suojeluskuntien tukeminen.

Ähtärin kunta myöntänyt tarkoitukseen 50,000 mk.

Ähtärin suojeluskunnalle myönsi sanotun kunnan kunnanvaltuusto kokouksessaan t.k. 10 päivänä 50,000 markkaa, joka käytetään vaatetuksen hankkimiseksi tuolle suojeluskunnalle.

— **75 vuotta** täyttää huomenna t. k. 16 pnä herrastuomari Iisak Haikara Ikaalisten Luhalahessa. Innokkaana maanviljelijänä on häneltä riittänyt aikaa kaikellaisen valistuksen harrastukseen. Raittiusasia on saanut hänestä erikoisen lämpimän kannattajan. Lautamiehenä hän toimi parisenmymtä vuotta, jolloin tuli tekemiseen suuren joukon kanssa, jotka tulivat tuntemaan hänessä oikeutta ja totuutta rakastavan miehen. Rauhaisaa elämän iltaa pitkän, raskaan päivätyön suorittaneelle kunnon kansalaiselle. — c.

Vaalikokouksia.

Hämeen läänin pohjoisessa vaalipiirissä.

Korpilahdella

puhuu eduskuntaehdokas neiti *Elli Tavastähti* ensi maanantaina helmik. 17 pnä *Muuramessa* ja tiistaina t.k. 18 pnä *kirkonkyläss ä*.

Jämsässä

puhuu eduskuntaehdokas neiti *Elli Tavastähti* keskiviikkona t.k. 19 pnä *Juokslahdessa* ja torstaina t.k. 20 pnä *Seppolassa*. — *Jämsänkosken* seurahuoneella on vaalikokous ensi tiistaina t.k. 18 pnä klo 6 i.

Ruhmoisissa

puhuu eduskuntaehdokas neiti *Elli Tavastähti* seuraavissa paikoissa:

Puukkoisten kylän Jalmari Haljalassa perjantaina t.k. 21 pnä klo 2 i.p., *Pihlajakosken* kansakoululla samana päivänä klo 6 i., *kirkonkylässä* lauvantaina t. k. 22 pnä klo 11 a.p., *Harmoisissa* samana päivänä klo 2 p. ja *Sappeen* Yrjölän talossa samana päivänä klo 6 i.

Ruhmalahdella

puhuu eduskuntaehdokas maanvilj. *Aug. Hyöki* ensi maanantaina t.k. 17 pnä *Vehkajärven* Rantalassa.

Luopioisissa

puhuu eduskuntaehdokas maanvilj. *Aug. Hyöki* ensi tiistaina t. k. 18 pnä *Kantolassa* ja keskiviikkona t.k. 19 pnä *Aitobssa*. — Eduskuntaehdokas nti *Elli Tavastähti* puhuu *Ämmätsän* kansakoululla sunnuntaina t.k. 23 pnä klo 6 i.

Rangasalla

puhuu eduskuntaehdokas ins. *Martti Tulenheimo* seuraavasti:

sunnuntaina t.k. 16 pnä klo 4 i.p. *Vatialan* Eerolassa, maanantaina t.k. 17 pnä klo 5 i.p. *kirkonkylän* nuorisoseuran talossa, tiistaina t.k. 18 pnä klo ½5 i.p. *Siitaman* Sarkkilassa, torstaina t. k. 20 pnä *Vehoniemen* Sipilässä klo ½5 i.p. ja perjantaina 21 pnä *Kuohenmaan* kansakoulussa klo 5 i.p. — Ensi maanantaina klo 5 i.p. puhuu eduskuntaehdokas maanvilj. *J. A. Ihamuotila* myös *kirkonkylän* Pirtillä.

Längelmäellä

puhuu eduskuntaehdokas maanvilj. *Aug. Hyöki* sunnuntaina t.k. 16 pnä klo 5 i.p. *Västilän* Tuomaalassa sekä agronoomi *H. F. Virtanen* keskiviikkona t.k. 19 pnä klo 4 i.p. *kirkonkylän* kansakoulussa ja torstaina t.k. 20 pnä klo 4 i.p. *Alhon* kansakoulussa.

Ylöjärvellä

puhuu eduskuntaehdokas maanvilj. *J. A. Ihamuotila* ensi sunnuntaina t.k. 16 pnä klo 2 i.p. *Kyöstilän Lörpyksellä* ja samana päivänä klo 6 i. *Sorvajärvellä*.

Teiskossa

puhuu eduskuntaehdokas maanvilj. *J. A. Ihamuotila* ensi sunnuntaina t.k. 16 pnä klo ½12 p. *Kuljun* Anttilassa.

Juupajoella

puhuu toimittaja *Lauri Haapa* sunnuntaina t.k. 16 pnä klo 4 i.p. *Mellnkylän* Ylä-Mäkelässä ja maanantaina t.k. 17 pnä klo 5 i.p. *Kopsamon* Suomelassa.

Lempäälässä

puhuu eduskuntaehdokas, senaattori *Juhani Arajärvi* sunnuntaina t.k. 16 pnä klo 4 i.p. *Kunnantalossa*.

Mäntässä

puhuu eduskuntaehdokas senaattori *Juhani Arajärvi* maanantaina t.k. 17 pnä klo 7 i. pelastusarmeijan huoneustossa.

Ruovedellä

puhuu hra *T. Valanne* seuraavasti: sunnuntaina t.k. 16 pnä klo 2 i.p. *Kekkosenkylän* Ylä-Kivirannassa sekä klo 6 i.p. *Pekkalan* kartanossa; maanantaina t.k. 17 pnä klo 6 i.p. *Väärinmajan* Enorannassa ja tiistaina t.k. 18 pnä *Hanhonkylän* Majaniemessä.

*

Ruoveden kirkonkylän nuorisoseuran talossa, Rientolassa, pidetään keskiviikkona, helmik. 19 pnä klo 6 i.p. vaali-iltama. Ohjelmassa on: laulua, avauspuhe, (past. *G. Väinönheimo*), esitelmä (prof. *E. G. Palmén*), laulua, väliaika, laulua, puheita „Maamme".

Turun ja Porin läänin pohjoisessa vaalipiirissä:

Karkussa

Kansallisseuran aloitteesta pidetään Karkussa esitelmätilaisuuksia sunnuntaina t.k. 16 pnä: *Koivun kylän Pentillä* alkaen klo 4 i.p. sekä t.k. 21 pnä *Rikasten kylän Ryömällä* alkaen klo 5 i.p., joissa puhujina esiintyvät edusmiesehdokkaat *T. Junnila* ja *J. N. Lauri* y.m.

Suoniemellä

on Kansallisen Kokoomuspuolueen esitelmätilaisuus ensi maanantaina t.k. 17 pnä klo 5 i.p. Puhuvat eduskuntaehdokas tuomari *J. N. Lauri* ja agronoomi *K. Soini*.

*

Kaikkiin näihin tilaisuuksiin kehoitetaan Kansalliseen Kokoomuspuolueeseen lukeutuvia kansalaisia, niin miehiä kuin naisiakin, runsain joukoin saapumaan.

Läheltä ja kaukaa.

— **65 vuotta** täyttää tänään maanviljelijä Simo Veittoo Teiskosta.

— **Kieliasian ratkaisu eduskannassa.** Tukholma, helmik. 13 p. (R.) Sanoma siitä päätöksestä, jonka Suomen eduskunta on tehnyt n. s. kielipykäläin suhteen, on täällä herättänyt syvää mielpahaa. „Aftonbladet" lausuu, ettei voi salata sitä seikkaa, että masentavampaa viestiä ei lennätin olisi voinut tuoda Ruotsin kansalle Mannerheimin maasta juuri tänä päivänä.

— **Suomenlinnassa tapahtunut** räjähdys tuntui Vesilahdessakin.

Viime lauantai-iltana kello 7 tienoissa tuntui valtava jysäys Ylämäen kulmakunnalla. Suuremmoinen valaistus nähtiin etäläisellä taivaalla vähän ennemmin. Menkalan Pietilän talossa lonsivät navetan ovet auki. Monissa taloissa säikähtyivät ihmiset tällaista jymäystä aika lailla, vaikka viime keväänä saivatkin pamauksiin tottua.

— **Suurta melua** pitää täkäläinen »Kansan Sana» sen johdosta, että Aamulehdessä joku päivä sitten, kerrottaessa kapinallisten johtomiehen värjäri Kustaa Salon vangitsemisesta, mainittiin hänen luotaan löydetyn maanalaisia lentolehtisiä, kun tarkoitettiin kädestä käteen levitettäviä julistuksia. Asiallista eroa ei kuitenkaan maanalaisella bolshevistisella kirjallisuudella ja löydetyillä julistuksilla ole, mikä käy selville siitäkin, että Helsingin raastuvanoikeus äskettäin on vahvistanut julistusten takavarikoimisen. Että taasen »Kansan Sana» itsekin pitää mainittuja julistuksia maanalaisen kirjallisuuden luokkaan kuuluvina, todistaa lehden eilinen numero, jossa m.m. mainitaan, että kun julistusta on jo ehditty levittää noin 1 milj. kpl., työläisillä kyllä on sitä vielä »yhden ja toisen kiven alla», saapasvarteen kätkettynä j.n.e.

— **Jäämien kuoro ja Johanneksenkirkon kuoro** kokoontuvat tänä iltana klo 7 Johanneksen kirkkoon. Kaikki!

Kirjallisuutta ja taidetta.

Tampereen Teatterissa

esitetään tänään klo puoli 8 ill. alennetuin hinnoin orkesterin säestyksellä farssioperetti Uskollinen aviomies. Kehoitamme niitä, jotka tätä hauskaa operettia vielä eivät ole nähneet, käyttämään nyt tilaisuutta hyväkseen.

Tampereen Kansan Teatteri.

Tänään, lauvantaina esitetään Kansan Teatterissa toisen kerran John Jolinin hyvin koomillinen 3-näyt. huvinäytelmä Kuusimaamainen mies. Näytäntö alkaa klo puoli 8 ip.

Suljemme yleisön huomioon tämän muuallakin paljon suosiota saavutaneen näytelmän.

Elli Tompuri.

Draamallinen ilta ensi tiistaina.

Ensi tiistaina antaa tunnettu näyttelijättäremme *Elli Tompuri* täkäläisessä teatteritalossa *draamallisen illan,* jonka suljemme erittäin lämpimästi tamperelaisten suosioon. Näyttelijättärenä on Elli Tompuri entuudestaan tuttu täällä. Mutta paitsi erikoisen huomattavia näyttämöllisiä lahjoja, jotka tekevät hänet naisnäyttelijäimme ensimäiseksi, on hän saavuttanut viime aikoina hyviä tuloksia lausujana ja draamallisena esittäjänä. Hänen Hamlet-esityksensä pari vuotta takaperin antoi sitovan todistuksen hänen kyvyistään ja monipuolisista, hioturista ja taiteellisista ilmaisukeinoistaan. Kun Elli Tompuri on nyt valmistanut tamperelaisille tilaisuuden tutustua viimeaikaisen taiteellisen kehityksensä saavutuksiin, niin ei tarvinne epäillä, ettei Teatteritalon katsomo olisi täysi.

Kun on syytä luulla, että pääsyliput tulevat loppumaan kesken, kehotamme yleisöä varaamaan liput ajoissa. Niitä saa Lyytikäisen kirjakaupasta.

Orkesteri konsertti.

Huomenna sunnuntaina antaa orkesterimme neljännen konserttinsa kaupungintalolla klo 1 päivällä. Lippuja saa, niinkuin ennenkin, sisäänkäytävällä klo 11:sta lähtien. Koululaisille on varattu jokunen määrä lippuja à 1: 50 veroineen, jotka ovat lunastettavat klo 11—12 samassa paikassa. Orkesterin ohjelma tulee olemaan erikoisen mielenkiintoinen. Lähemmin huomisessa lehdessä.

Huomattava lausuntoilta tulossa.

Ensi lauantaina tk. 22 pnä antaa täällä Kaupungintalon juhlasalissa lausuntoillan rouva *Laina Järveläinen-Kalmari.* Tämä tamperelainen lausujatar, joka jo koulu- ja ylioppilasajoiltaan on tuttu monelle meistä, on jo aikaisemmilla lausuntoilloillaan saavuttanut kuulijakunnan, joka mielenkiinnolla odottaa taas saavansa nauttia lahjakkaan taiteilijan esityksistä. Palaamme ohjelmaan myöhemmin. Pääsylippuja, Smk 5: —, 3: 75, 2: 50 ja 1: 25 sotaveroineen on saatavana Lyytikäisen kirjakaupasta maanantaista alkaen.

Muualta Suomesta.

Suurmurhaaja Lepän loppu.

Tavattu kätköpaikastaan ja saanut surmansa omasta pommistaan.

Suurmurhaaja Frans Mikael Leppä, joka jo ennen kapinaa tuomittiin murhasta elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen, mutta jonka kapinalliset vapauttivat ottaen hänet sen jälkeen Vihdin punakaartin osastopäälliköksi, jossa toimessa hän teki itsensä syypääksi joukkomurhiin Lopella, Nummella y. m., on kapinan kukistumisesta saakka ollut kadoksissa.

Keskiviikkona päivällä sai Korven poliisi tietää, että Leppä kaiken todennäköisyyden mukaan piileskelee Nummelan torpassa noin 5 km. päässä Korven asemalta. Kaksi poliisia ja neljä suojeluskuntalaista lähti siitä syystä paikalle toimittaen torpassa perinpohjaisen tarkastuksen, joka ei kuitenkaan aluksi johtanut tuloksiin. Torppari ja hänen vaimonsa kielsivät jyrkästi, että torpassa säilytettäisiin ketään kätkettynä. Kun torpassa kuitenkin oleskeli muuan irtolaisnainen, jota on mainittu Lepän „morsiameksi", anvelivat poliisit että kaikki ei ole niinkuin olla pitää. Tutkimus sentähden uudistettiin ja huomio kiinnitettiin varsinkin lattiaan. Pian huomattiinkin, että kolme lattiapalkkia oli irtonaisia ja kun tutkijat alkoivat kiskoa niitä ylös, alkoi torppari paeta. Hänet kuitenkin pidätettiin ja hän ilmoitti Lepän olevan lattian alla kaivetussa kuopassa.

Niinpian kuin ensimäinen palkki oli irroitettu, heitti Leppä poliiseja ja suojeluskuntalaisia vastaan käsipommin. Tämä sattui kuitenkin lattiapalkkiin räjähtäen sillä seurauksella, että Leppä sai siitä silmänräpäyksessä surmansa. Kukaan muu tuvassa olijoista ei vahingoittunut sanottavasti. Ainoastaan toinen poliiseista haavottui lievästi.

Pidätettyjen kanssa toimitti tutkimuksen Hyvinkään nimismies Ivar Thesman. Siinä selvisi, että torpan omisti suurvaras ja punakaartilainen Fridolf Mantere, joka viime sunnuntaina pidätettiin Helsingissä. Lattian alla olevaa kuoppaa oli M. käyttänyt varastetun tavaran piilopaikkana. M. oli sittemmin suositellut kuoppaa Lepälle. Irtolaisnainen Lampi oli oleskellut torpassa marraskuusta lähtien ja oli hän saanut „sulhasmieheltään" Lepältä useasti rahaa ja varastettua tavaraa.

Viisi viinatehdasta hävitetty Nilsiässä.

Nimismies O. Kesti ja poliisikonstaapeli Pekka Forsman ovat viime sunnuntain seudurissa Nilsiän pitäjässä ennen kertomamme lisäksi hävittäneet kokonaista viisi viinatehdasta. Tehtaat ovat seuraavat:

Vuotjärven kylässä N:o 8 Aatu Pirisen maalla Lassi Rissasen torpassa. Rankkia kaadettiin 60 litraa.

Torppari Mikko Föörin tehdas. Rankkia 30 litraa ja viinaa ½ litraa.

Tehdas Fredrik Hiltusen torpassa. Rankkia on hävitetty ennen kruunumiesten tuloa. Valmista viinaa 2 litraa.

Torppari Antti Myöhäsen tehdas. Keittämätöntä rankkia 60 litr. Valmista viinaa 1 pullollinen.

Tehdas Aatu Kakkisen torpassa. Valmista rankkia 30 litraa.

Kaikki nämä teollisuuden harjoittajat saavat kutsun huhtikuun käräjille, joista tulee kaikesta päättäen oikeat viinakäräjät.

Radek vangittu Berlinissä.

Berlini, helmik. 13 pnä. (STT) Venäläinen bolshevikijohtaja Radek on täällä vangittu ja samalla takavarikoitu häneltä suuri määrä bolshevistista kiihotuskirjallisuutta.

Viimeiset tiedot.

Valtioneuvoston ratkaisemia asioita.

Suojeluskunnat

Valtioneuvosto on vahvistanut uuden asetuksen suojeluskunnista. Uudella asetuksella muutetaan suojeluskunnista elok. 2 p. 1918 annetun asetuksen erinäisiä kohtia. Muutokset ovat pääasiallisesti muodollisia, mutta myös osaksi asiallisia, muuttuneiden olojen vaatimia. Asetus tulee julkaistavaksi asetuskokoelmassa.

Laki elinkeinon harjoittamisesta.

Keskuudessaan asettamansa valiokunnan tarkastettavaksi, johon valiokuntaan kuuluvat ministerit Söderholm, Vennola ja Stjernvall, on valtioneuvosto lykännyt kauppa- ja teollisuusministeriön valmistaman ehdotuksen laiksi elinkeinon harjoittamisen oikeudesta.

Teknillinen korkeakoulu.

Valtioneuvosto on asettanut komitean käsittelemään koko laajuudessaan kysymystä teknillisen korkeakoulun muuttamisesta nykyisestä paikastaan toiseen paikkaan. Komitean puheenjohtajaksi on valtioneuvosto kutsunut entisen senaattorin Jalmari Castrénin.

Kouluhallitus.

Valtioneuvosto on myöntynyt kirkollis- ja opetusministeriön esitykseen, että ministeriö saisi ryhtyä valmistaviin toimenpiteisiin ruotsinkielisen jaoston perustamiseksi kouluhallitukseen. Tämä jaosto saa valmistavasti käsitellä kaikkia ruotsinkielisiä kouluja koskevia asioita sekä lopullisesti ratkaista eräistä näistä ja oikeutetaan se siinä käyttämään asiantuntijain apua.

Langaton lennätin.

Hallituksen aikaisemmin asettaman sähkölennätinkomitean toimeksi on valtioneuvosto antanut valmistaa ehdotuksen lainsäädännöksi sähkölaitosten rakentamisesta ja käyttämisestä langatonta sähköttämistä ja telefonoimista varten.

Asutusrahasto.

Valtioneuvosto on päättänyt asettaa komitean asutusrahaston perustamista varten. Komitean puheenjohtajaksi on kutsuttu ylitirehtööri Östen Elfving.

Postilaitos.

Keskuudestaan asettamaansa valiokuntaan, johon kuuluvat ministerit Castren ja Vuolle, on valtioneuvosto lykännyt postikomitean esityksen vapaakirjeoikeuden ja postirahavapauden kumoamisesta sekä postimaksujen suorittamisesta virkalähetyksistä.

Vapaaliput.

Valtioneuvosto on myöntänyt jetonin vapaita matkoja varten valtionrautateillä ensimäisessä luokassa ent. valtionhoitaja Svinhufvudille, kulkulaitosten ja yleisten töiden ent. ministerille Jalmari Castrenille ja rautatieasiain esittelijälle valtioneuvostossa, esittelijäsihteeri R. Lindbergille.

Hiippakuntain luvun lisääminen.

Vuoden 1913 kirkolliskokous esitti aikoinaan hallitukselle, että maan evankelisluterilaisen kirkon kirkkohallintoa varten maa jaettaisiin kuuteen hiippakuntaan. Esityksen johdosta ovat maan kaikki tuomiokapitulit antaneet lausuntonsa, joissa on kirkolliskokouksen esitystä puollettu. Eilen tapahtuneessa esittelyssä on valtioneuvosto päättänyt antaa kirkollis- ja opetusministeriön toimeksi ryhtyä valmistaviin toimenpiteisiin hiippakuntien lukumäärän lisäämiseksi huomioon ottamalla, että ne kunnat, joiden väestön enemmistö on ruotsinkielinen, yhdistetään eri hiippakunnaksi.

Valtionhoitajan vierailu Skandinaviassa.

Epäonnistunut mielenosotusyritys.

Tukholma, helmik. 14 pnä. (STT) Torstai iltana valtionhoitaja Mannerheimin ja kuninkaallisten henkilöiden oopperassa käynnin yhteyteen suunnitelluista mielenosoituksista ei tullut mitään poliisin puolelta tapahtuneiden tarmokkaiden varokeinojen vuoksi. Koko Kustaa Adolfin tori ja alue linnan ympärillä oli eristetty sotaväellä ja vahvoilla poliisiketjuilla. Torilla kulkivat ratsastavat poliisipatrullit ja sotaväkeäkin oli komennettu torille. Valtionhoitajan ja kuninkaan saavuttua oopperaan hajoitti ratsupoliisi poliisiketjun ulkopuolelle kokoontuneet ihmisjoukot, jolloin liigalaisainekset panivat toimeen melun huutaen ja viheltäen Hala lituskadull. Yksi mellastajista pidätettiin. — Kansantalolla ei ole ollut mitään uusia kokouksia.

Kristianian sosialistien kokous.

Kristiania helmik. 13 pnä. (STT) Kristianian työväestöllä on illalla ollut joukkokous vastalauseen panemiseksi valtionhoitaja Mannerheimin odotettavissa olevan Kristianiassa käynnin johdosta. Kokouksessa annettiin joukko kiivaita lausuntoja hallitusta vastaan. Eräs puhuja ehdotti, että sähkövalon saanti linnaan keskeytettäisiin valtionhoitaja Mannerheimin vierailun aikana. Kokous hyväksyi yksimielisesti päätöslauselman, jossa vedotaan kaikkiin järjestyneisiin työläisiin että he pysäyttäisivät kaikki työt valtionhoitaja Mannerheimin saapuessa ja kokoontuisivat joukkomielenosotuksiin.

Kaupun alalta.

Valmiiden vaatteiden tuonti.

Ulkomaisia myyjiä saapunut.

Helsinkiin on viime päivinä saapunut englantilaisia ja hollantilaisia kauppamatkustajia, mukanaan isot näytevarastot valmiita vaatteita, joille jo on saatu vientiluvat myyntimaasta. Vaatteiden hinnat ovat täällä käypiä hintoja melkoisia huokeammat, mutta asiantuntijoiden lausunnon mukaan on tavara laadultaan vieläkin huonompaa sota-ajan tuotetta kuin kotimaisista kankaista valmistetut, minkä vuoksi myyjät tahtovat päästä siitä eroon niin pian kuin mahdollista. Tämän vuoksi tulevat viranomaiset tuontilisenssiä myöntäessään menettelemään hyvin varovaisesti. Sen sijaan ei kunnollisten kangastavaroiden ja valmiiden vaatteiden kohtuullinen tuonti tule kohtaamaan mitään esteitä täkäläisten viranomaisten puolelta.

Helsingin arvopaperipörssi.

Helmikuun 14 p. 1919.

(Tampereen Osake-Pankin arvopaperiosaston antama.)

Nim. arvo		Ostaja	Myyjä
	Pankkiosakkeita.		
200	Kiinteimistöp.	—	—
100	Yhdysp.	348	350
100	s:a (u.)	331	333
200	Kansallisp. (v.)	607	608
200	s:a (u.)	594	596
100	Landtm.b.	210	215
100	s:a (u.)	206	207
200	Pohjoism.p. (v.)	687	688
200	s:a (u.)	670	—
200	Uudenmaanp.	—	—
200	s:a (u.)	—	—
100	Privatb.	—	—
200	Tampereenp.	495	500
200	s:a (u.)	—	—
100	Vaasanp.	382	385
100	s:a (u. I.)	369	370
100	s:a (u. II.)	361	362
200	Turunp.	390	397
200	s:a (u.)	380	—
	(u.)	—	—
100	Kauppap.	—	—
100	Helsinginp.	253	254
	s:a (u.)	—	—
100	Länsi-Suomenp.	250	251
100	s:a (u.)	246	—
200	Maakiinteim.p.	—	—
500	Hypoteekkikassa	—	—
100	Emissioni O.Y.	—	—
	Teollisuusosakkeita.		
400	Taalintehdas	1900	—
2000	Tamp. Pellava	7550	7625
2000	Tamp. Puuvilla	—	—
200	Billnäs	637	640
100	Keravan Tiili	—	—
1000	Tornator	—	—
100	Orimattilan Villa	452	460
200	Valkiakoski	410	460
500	Vaasan Sokeri	3600	—
300	Värtsilä	1750	1800
500	Fiskars	—	—
1000	Forssa	19000	19100
250	Kotkan Sokeri	930	—
200	Vaasan Puuvilla	642	650
1000	Högfors	—	—
100	Vaasan Höyrymylly	—	—
100	Pargas Kalk	313	320
2000	Nokia (kanta)	—	—
500	Kymmene	1325	1335
1000	Kone- ja Silta	2545	2570
500	Läskelä	2400	2425
500	Yhdist. Villa	1360	1370
100	Suomen Trikoo	470	470
500	Ferraria	3210	3485
1000	Vulcan	1600	1800
1000	Kotkan Rauta	1455	1475
200	Nurmi (kanta)	—	—
200	s:a (pr.)	—	—
500	Turun Rauta	—	795
500	s:a (u.)	—	—
1000	Ab. Kemi Oy.	3350	3360
1000	Uleå	5325	5350
1000	Crichton	—	—
500	Leppäkoski (k.)	—	—
1000	s:a (pr.)	—	—
1000	Åströmin teknillinen	—	—
100	Suomen Vanu	209	215
250	Finska Forcit	—	—
100	Harjun Villa	486	493
500	Simpele	—	—
1000	Sörnäs A.B.	—	—
500	Gutzeit	—	—
1000	Porin Puuvilla	—	—
2500	Finlayson	—	—
500	Ab. Silfverberg & Weksell	—	—
200	Helios		
500	Nikolajeff	755	780
100	Kangas (kanta)	—	—
1000	Ph. U. Strengberg & C.o	—	—
1000	Auran Sokeri	—	—
500	Hietalahden Sokeri	—	—
	Vakuutusosakkeita		
900	Fennia	—	—
500	Suomen Meri (v.)	—	—
200	Kaleva	—	—
500	Triton	—	—
150	Osmo	—	—
200	Patria	—	—
150	Pohjola	—	—
150	Kullervo	—	—
200	Imatra	—	—
200	Vellamo	—	—
200	Suomen Yleinen vak.	—	—
	Kulkulaitos osakkeita.		
500	Neptun	—	—
1000	S. H. O.	2810	2850
500	Helsingin Höyrylaiva	—	—
200	Raitiotie	—	—
100	Vaasa Pohjanm.	390	394
	Sekalaisia osakkeita.		
500	Hels. Makasiini	—	—
800	H:fors Pant	—	—
100	Hels. Pant	—	—
200	Etelä-Suomen Tel.	465	487
100	Agros	255	259

Suomen tulitikkuteollisuus.

Onko suurimmat tehtaat myyty ruotsinmaalaisille?

Näinä päivinä on Helsingissä liikkunut suurta hämmästystä herättäviä huhuja, jotka nyttemmin tuntuvat vain vahvistuvan ja jotka tietävät kertoa, että Porin ja Kuopion, vieläpä erään kolmannenkin maan suurimman tulitikkutehtaan osakkeet olisivat, niin tarkoin kuin toimintaansa jatkaville liikkeille lain mukaan suinkin vain on mahdollista, myyty ruotsinmaalaisille rahamiehille jotka kauppaan ovat ryhtyneet tietenkin etupäässä Venäjän markkinain toivossa. — H. S.

Korttijärjestelmän poistaminen kangas- ja vaatekaupasta.

Tapahtuu maaliskuun alussa.

Kauppa- ja teollisuuskomisionin johtokunta on nyttemmin päättänyt, että korttijärjestelmän poistaminen kangas- ja vaatetustavaroiden vähittäiskaupasta tapahtuu tulevan maaliskuun 1 pnä. Samalla astuu voimaan uusi järjestelmä, jonka mukaan osalle kehruu- ja kutomotuotteista määrätään korkeimmat myyntierät, mitä samalle henkilölle samalla kertaa saadaan vapaasti myydä. Sensijaan jää näiden tavaroiden tukkukauppa entisten myynti- ja kuljetusrajoitusten alaiseksi. Puuvillakankaiden rajahinnat pysytetään myöskin voimassa.

Ulkomailta.

Viron vapaustaistelu.

Päämajan tiedonannot.

Tallinna, helmik. 13 pnä. (STT) Viron toimivan armeijan esikunnan aamutiedonanto tältä päivältä:

Jaaman suunnalla karkottivat tiedustelijamme vihollisen Karlovin ulkotilalta. Heiken kulttua alkoi vihollisen panssarijuna pommittaa mainittua taloa, mutta lyötiin takaisin patterijemme ja panssarijunamme tulella.

Vollmarin suunnalla tapahtui yhteenotto ratsutiedustelijaimme ja vihollisen välillä. Ankaran laukausten vaihdon jälkeen peräytyi vihollinen jättäen jälkeensä erilaisia sotatarpeita.

Muilla rintamilla asema ennallaan.

Tallina, helmik. 14 pnä. (STT) Viron toimivan armeijan esikunnan aamutiedonanto helmik. 14 pltä:

Jaaman suunnalla asema ennallaan.

Eteläisellä rintamalla sattui Koikylän maatilan luona yhteentörmäys meidän ja vihollisen tiedustelujoukkojen välillä.

Surujuhla Tallinassa.

Suomalaiset sankarivainajat saatettu laivaan suuremmoisin juhlallisuuksin.

Tallinna, helmik. 13 pnä. (STT) Tänään on Tallinna viettänyt suuremmoista surujuhlaa. 25 kaatunutta suomalaista saatettiin höyrylaiva Väinämöiseen Helsinkiin lähetettäviksi. Suuret joukot virolaista sotaväkeä useiden soittokuntien kera, suojeluskuntalaiset, koululaiset sekä eri laitosten edustajat olivat saattamassa. Kukkiin verhottuja arkkuja kantoivat sotilaat ja suojeluskuntalaiset satamaan. Kaupungissa olivat liikkeet suljetut ja kaikkialla liehuivat suruliput ja valtavat ihmisjoukot täyttivät kadut. Laivalla toimittivat hartaushetken rovasti Thomson ja pastori Kapp. Lämpimiä sanoja kotiin saatettaville omisti pääministeri Päts. Vielä puhuivat Viron avustamisen päätoimikunnan edustaja, tohtori Kettunen, pastori Björksten, Tallinnan valtuuston puheenjohtaja, insinööri Hellat, y. m. Tilaisuus jätti läsnäolijoihin unohtumattoman muiston. — Laiva saapuu Helsinkiin perjantaina klo 2 ja 3 välillä päivällä.

Venäjän oloja tutkitaan.

Berlini, helmikuun 13 pnä. (STT) Kansainvälinen sosialistikonferenssi Bernissä on päättänyt lähettää Venäjälle erityisen komissionin tutkimaan sikäläisiä oloja. Komissionissa tulee olemaan myös yksi suomalainen jäsen.

Saksan perustava kokous.

Scheidemannin suuri puhe.

Berlini, helmik. 13 pnä. (STT) Uuden valtakunnan pääministerin Scheidemannin Weimarin kansalliskokouksessa pitämän suuren valtiollisen puheen sisältö oli pääkohdissaan seuraava:

Ensimäinen sanani olkoon tunnustus kansanvallalle, jota tämä kokous edustaa. Se on syntynyt vallankumouksen kautta. Sen on varjeltava hukkumasta vallankumouksen entisiä aarteita ja muutettava ne kansan pysyväiseksi omaisuudeksi. Tämän kansalliskokouksen tultua kokoon ei Saksan rajain sisällä ole mitään oikeudellista valtaa, joka ei johdu täältä ja tarkota tämän tehtävän täyttämistä. Väliaikainen hallitus ilmotti jo ensimäisessä ohjelmajulistuksessaan marraskuun 9 p:ltä 1918 kansalliskokouksen vaalien toimittamisten päämääräkseen ja on se nyt kaikista vastuksista huolimatta saattanut ne loppuun suoritetuiksi. Nyt on väkivallan aika kokonaan ohi. Mikään mahti maailmassa ei enää häiritsemättä uskalla loukata kaikkien kansalaisten yhteisiä valtiollisia oikeuksia. Uuden oikeustilan suurimpana saavutuksena tervehti Scheidemann naisten saavuttamaa tasa-arvoisuutta. Siirtyen puhumaan sodan tuottamista tappioista, piti hän turmioon tuomitun kansan traagillisimpana kohtalona sitä, että sen täytyy sulkea silmänsä täältä kolkolta todellisuudelta. Se ei saa uskoa häviävänsä, jos se ei tahdo olla itse häviöönsä syypää. Marrask. 9:s päivä 1918 osotti, että kansamme tänä kauheana hetkenä oli vielä kylliksi voimakas kukistamaan valhejumalansa ja turvaamaan omiin voimiinsa. Tässä näki pääministeri varmimman takuun tulevaisuuden varalle. Tämän jälkeen kuvasi hän tuloaan hallitukseen ja yhteistyötä riippumattomain kanssa, jotka tasan edustettuina hallituksessa jo edeltäpäin olivat suunnitelleet demokratiaa vastaan. Nyt siirtyi hän kuvaamaan riippumattoman vähemmistön yrityksiä yliherruuden saavuttamiseksi, näiden kukistamista ja sen johdosta tapahtunutta riippumattomain eroamista hallituksesta. Nämä ovat aina vastustaneet kansalliskokousta vastavallankumouksen tyyssijana ja tarkotuksena, vaikka se ei kuitenkaan voi olla mitään muuta kuin kokous, jonka on lopullisesti laadittava vallankumouksen magna charta. — Vaalien tulos on tehnyt kokoomushallituksen muodostamisen välttämättömäksi laajan luottamuksen saavuttamiseksi sille, koska tällä nyt muodostettavalla uudella hallituksella on vaikeita tehtäviä suoritettavanaan. Tärkein näistä on rauhan solmiaminen, rauhan, joka ei tule olemaan mikään suurten sotavarustusten täyttämä, ikuisessa sotatilassa olevain kansain uupumuksesta johtunut lepoaika, vaan rauha, joka perustuu maailman olojen uudesta järjestämiseen. Scheidemann vaati Wilsonin ohjelman noudattamista, koska Saksan tulee olla kaikkien saksalaisten ja sellaisina vapaiden kansalaisten isänmaana. Poljettu Saksa olisi kaikille maailman kansoille vaarana, ja kuten sotilaallisten menestysten aikana yleissaksalaisemme olivat koko maailman uhkana, samoin uhkaavat ulkomaiden »yleissaksalaiset« vanhoilliset ainekset maailman kansain turvallisuutta. Ne, jotka tahtovat palauttaa entiset olot muuttumattomina, ovat pahimpia vastavallankumouksellisia. Selostaen väliaikaista hallitusmuotoa huomautti Scheidemann erikoisesti sotalaitoksen demokraattisesta järjestyksestä, joka antaa kullekin yksityiselle sotilaalle kaiken mahdollisen vapauden. Koko armeija sellaisenaan kielletään kuitenkin harjottamasta politiikkaa, olkoon se sitten kuningasmielistä tai bolshevistista. Yhteistyön valtakunnan ja yksityisten valtioiden välillä myönsi pääministeri edelleen olevan tarpeen. Pääministeri viittasi vielä kerran tammik. 19 päivän vaalien tuloksiin, jotka eivät antaneet millekään yhteiskunnalliselle katsantokannalle ehdotonta ylivoimaa. Sosialidemokraattisten jäsenten kittyminen hallitukseen ja eroaminen siitä on johtunut heidän vakaumuksestaan eikä demokratian hengelle arvottomasta painostuksesta. Kansan ratkaisu on kehottanut siis hallituspuoluetta yhteiseen työhön muiden puolueiden kanssa. Nyt on ryhdyttävä tähän työhön ja valmistettava tie uusille välttämättömille uudistuksille, ja tämän yhteistyön avulla tulemme saamaan sen aikaan.

Sodanuhkako Japanin ja Kiinan välillä?

Lontoo, helmik. 11 pnä. (STT) Associated Pressin Washingtonin kirjeenvaihtaja ilmottaa:

Tänne tulleen virallisen diplomaattisen tiedon mukaan uhkaa Japani vakavasti sodalla Kiinaa, jos tämä julkaisee molempain maiden väliset salaiset sopimukset ja kieltäytyy täyttämästä sopimusta, jonka mukaan Japani saa periä kaikki saksalaisille sodan alussa Kiinassa kuuluneet omistusoikeudet ja erikoismyönnytykset.

— **Ranskan sosialistit suopeita Viron vapauspyrkimyksille.** Tallinna, helmik. 13 p. Ranskan parlamentin sosialistiset jäsenet Moutet ja Longuet ovat Martnalle selittäneet, että Ranskan sosialistit pitävät Venäjän rajamaiden asukkaiden auttamista luonnollisena asiana, sillä tämähän ei ole sekaantumista Venäjän sisäisiin asioihin. Heidän myötätuntonsa on sellaisten kansain puolella, jotka itse luonnollisten oikeuksiensa pohjalla ovat ryhtyneet itsenäisyyttänsä hankkimaan.

— **Venäjänkielinen** teksti komeilee yhä edelleen aseman telefooniputkassa. Sietäisipä jo tehdä muutos tässä suhteessa.

Tamp. Ev. Luth. seurakunnan jumalanpalvelukset ja hartaushetket

Septuagesimasunn. 16/2 1919.

Aleksanterin kirkossa:

Päiväsaarnat: klo 9 ap. rovasti Sandberg.
Klo 12 p. past. Valtasaari.
Iltasaarna klo 6 ip. past. Vellroos.
Rippisaarna lauvantaina klo 7 ip. ja H. P. Ehtoollinen sunnuntaina klo 9 jumalanpalveluksessa.

Vankassa kirkossa:

Ruotsalainen päiväsaarna klo 12 p. khra Vallenius.
Raamatunselitys keskiviikkona klo 7 ip. khra Vallenius.

Johanneksen kirkossa:

Päiväsaarnat: klo 9 ap. past. Valtasaari:
Klo 12 p. rovasti Sandberg.
Iltasaarna klo puoli 5 ip. past. Vellroos.

Kolehdit tulevat päiväjumalanpalveluksissa ja iltajumalanpalveluksissa Kaupunkilähetykselle.

Luterilaisessa rukoushuoneessa:

Sunnuntaina klo 6 ip. N. M. K. Y:n vuosijuhla.

Hatanpään kansakoululla:

Klo 1 p. jumalanpalvelus past. Jokipii.

Pispalan Rukoushuoneessa.

Klo 12 p. jumalanpalvelus past. Vellroos.

Emmauksessa:

Tiistaina klo puoli 7 ip. Kaupunkilähetyksen perheiltama.

TS.. TA. tj. pet.

Kuulutus.

Kuluvan vuoden henkikirjoitus toimitetaan Tampereen kaupungissa, henkikirjoittajan konttorissa hallitalossa, Hämeenkatu 19, kolmannessa kerroksessa, alempana mainittuina päivinä seuraavasti:

Maaliskuun 3 pnä kello 11—12	I kaup. osa talot 1—35.
» 3 » » 1—2	I » » » 36—loppuun ja II kaup. osa talot 1—11.
» 3 » » 4—5	II kaup. osa talot 12—19.
Maaliskuun 4 pnä kello 11—12	II kaup. osa talot 20—36.
» 4 » » 1—2	II kaup. osa talot 37 a—53/54.
» 4 » » 4—5	III kaup. osa talot 1—11/14.
Maaliskuun 5 pnä kello 11—12	III kaup. osa talot 12—24.
» 5 » » 1—2	III kaup. osa talot 25—38.
» 5 » » 4—5	III kaup. osa talot 39—46.
Maaliskuun 6 pnä kello 11—12	III kaup. osa talot 47—63.
» 6 » » 1—2	III kaup. osa talot 64—loppuun ja IV kaup. osa talot 1—11.
» 6 » » 4—5	IV kaup. osa talot 12—21.
Maaliskuun 7 pnä kello 11—12	IV kaup. osa talot 22—39.
» 7 » » 1—2	IV kaup. osa talot 40—63.
» 7 » » 4—5	IV kaup. osa talot 64—74.
Maaliskuun 8 pnä kello 11—12	IV kaup. osa talot 75—95.
» 8 » » 1—2	IV kaup. osa talot 96—117.
» 8 » » 4—5	IV kaup. osa talot 118—128.
Maaliskuun 10 pnä kello 11—12	IV kaup. osa talot 129—loppuun ja V kaup osa talot 1—15.
» 10 » » 1—2	V kaup. osa talot 16—34.
» 10 » » 4—5	V kaup. osa talot 35—46.
Maaliskuun 11 pnä kello 11—12	V kaup. osa talot 47/48 loppuun ja VI kaup. osa talot 1—15.
» 11 » » 1—2	VI kaup. osa talot 16—43.
» 11 » » 4—5	VI kaup. osa talot 44/46—58.
Maaliskuun 12 pnä kello 11—12	VI kaup. osa talot 59—loppuun.
» 12 » » 1—2	VII kaup. osa sekä Pyynikin alue ja Pyhäjärven rannalla olevat asumukset sekä IX kaup. osa talot 1—21.
» 12 » » 4—5	IX kaup. osa talot 22—36.
Maaliskuun 13 pnä kello 11—12	IX kaup. osa talot 37—loppuun ja X kaup. osa talot 1—11.
» 13 » » 1—2	X kaup. osa talot 12—33.
» 13 » » 4—5	X kaup. osa talot 34—47.
Maaliskuun 14 pnä kello 11—12	X kaup. osa talot 48—loppuun ja Juhannuskylä talot 9—121.
» 14 » » 1—2	Juhannuskylä talot 122—loppuun ja XI kaup. osa talot 1—20.
» 14 » » 4—5	XI kaup. osa talot 21—30.
Maaliskuun 15 pnä kello 11—12	XI kaup. osa talot 31—48.
» 15 » » 1—2	XI kaup. osa talot 49—loppuun ja XII kaup. osa talot 1—17.
» 15 » » 4—5	XII kaup. osa talot 18/21—29.
Maaliskuun 17 pnä kello 11—12	XII kaup. osa talot 30—loppuun ja XIII kaup. osa (Vanha kyttälä) 304 a—316.
» 17 » » 1—2	XIII kaup. osa talot 318 a—loppuun ja XIV kaup. osa talot 1—17.
» 17 » » 4—5	XIV kaup. osa talot 18—27.
Maaliskuun 18 pnä kello 11—12	XIV kaup. osa talot 28—47.
» 18 » » 1—2	XIV kaup. osa talot 48—73.
» 18 » » 4—5	XIV kaup. osa talot 74—85.
Maaliskuun 19 pnä kello 11—12	XIV kaup. osa talot 86—loppuun ja XV k. osa talot 1—16.
19 » » 1—2	XV kaup. osa talot 17—37.
19 » » 4—5	XV kaup. osa talot 38—52.
Maaliskuun 20 pnä kello 11—12	XV kaup, osa talot 53/56—loppuun ja XVI kaup. osa talot 1—5.
20 » » 1—2	XVI kaup. osa talot 6—29.
» 20 » » 4—5	XVI kaup. osa talot 30—41.
Maaliskuun 21 pnä kello 11—12	XVI kaup. osa talot 42—62.
21 » » 1—2	XVI kaup. osa talot 63—loppuun ja XVII kaup. osa kokonaan.

Maaliskuun 2 pnä kello 4—5 Tullikamari, Hautausmaa, Yleinen sairaala, Nobelin Öljyvarasto, Viininkan, Puolimatkan, Kämärin, ja Kalevan tiilitehtaat, Kilpa-ajorata ja Kouhkotautiparantola.

Maaliskuun 22 pnä kello 11—12 Köyhäintalo, Rauhaniemi, Lapinniemen tehdasalue, Viljelyspalsta, Litukan huvila, Salhonojan alue ja Lapinniemen esikaupunki talot 1—48.

Maaliskuun 22 pnä klo 1—2 Lapinniemen esikaup. talot 49 loppuun. sekä muut ehkä mainitsemattomat tontit kosken itäpuolella.

ja huomautetaan samalla, että jokainen talon tai vuokratontin omistaja tai isännöitsijä kuin myöskin jokainen huonekunnan hoitaja on velvollinen antamaan toimitusmiehelle kirjallisesti kaikki, henkikirjoituksesta huhtikuun 10 päivänä 1894 annetun asetuksen 7 §:ssä mainitut tiedot. Hämeenlinnassa, Lääninkonttorissa, helmikuun 11 päivänä 1919.

Huom.! Talonomistajia ja isännöitsijöitä kehoitetaan ilmoitusluetteloita tehdessään vaatimaan asukkailta **varmat tiedot** kunkin perheen jäsenen **ijästä** ja **ammatista**.

Luetteloissa on väliviivalla eroitettava ketkä henkilöt kuuluvat samaan perheeseen (jotka siis verokuitissa voidaan asettaa perheen esimiehen nimelle) ja ketkä eivät siihen kuulu vaikka perheessä asuvat (joille siis tulee eri veroknitti). Jos joku on kirkonkirjoissa muualla sitä ei tarvitse mainita, vaan jos jonkun tiedetään tulevan hengillekirjoitettavaksi muualla on se mainittava sanoilla: henkikirjoissa .....n kunnassa.

Johannes Kara.

3699 K. Kahila.

Kauppatietoja.

Rahakurssi.

Suomen Pankki, helmik. 14 p:nä 1919.

	Myyntikurssi. Mk	Ostokurssi Mk
Pietari a v	—:—	—:—
Lontoo a v	44:35	—:—
3 kk.	—:—	—:—
Pariisi a v	171:—	—:—
3 kk.	—:—	—:—
Saksa a v	107:—	—:—
3 kk.	—:—	—:—
Amsterdam a v	381:—	—:—
Basel	191:—	—:—
Wien	50:—	—:—
Tukholma a v	262:—	—:—
Kristiania a v	256 —	—:—
Kööpenhamina a v	243:—	—:—

T.S. tj. 1 k. 100 mm.

Maanviljelijäin ja maanviljelijäin klubin

yleinen kokous tämän piirin agronomien kanssa pidetään täällä Tampereella **Kauppaseuran talossa** Laukontorin varrella ensi **keskiviikkona 19 p. t. k. klo 10 ap.** Kokouksessa määritellään maanviljelijäin kanta tärkeimpiin päiväjärjestyksessä oleviin maatalouskysymyksiin nähden, joten kaikkien maanviljelijäin läsnäolo täkäläisen maanviljelysseuran alueelta on välttämätön. Illemmalla on yhteinen seurustelu ja illanvietto. Kaikki siis tervetulleita!

Tampereella, 13 pnä helmik. 1919.

Klubin väliaikainen toimikunta.
(Os. Maanviljelysseura.)

Kokouksia

T.S. 15/2. 1/3 tj. 40 mm.

Laivaosakeyhtiö

Tottijärven

varsinainen yhtiökokous pidetään Huhtaan Poukalla tuorstaina tulevan maaliskuun 6 päivänä klo 2 päivällä.

Tottijärvellä helmik. 11 p. 1919

3688 **Johtokunta.**

T.S. tj. 20 mm.

Kuhmalahden Suojeluskunnan

vuosikokous pidetään t. k. 23 pnä kello 3 i.p. Kivisalmen Mäki-Pietilässä.

3696 **Esikunta.**

Huutokauppoja

Vapaaehtoisella huutokaupalla

myydään Mouhijärven Pukarank. t. k. 24 p. klo 10 ap. iso riihirakennus josta huudot paikalla maksettava.

Matti Harju.

3716 Mouhijärvi.

Muistakaa huutokauppaa tänään klo 10 ap. Paljon tavaraa.
Huutokauppakamari, Laukontori 10.

3929

Thermaniuksen alkuperäisiä

Puimakoneita.

«Svea», »Vesta» ja »Göta» patent sekä niihin sopivia

Lokomobiiliä toimittaa

Ivar Herckman. Konekauppa. Puh. 798.

3949

Fiskarsin auroja — *Jousiäkeitä* — *Hankmoäkeitä* — *Niittyäkeitä* — *Kiekkojyriä* — *Riviinkylvökoneita*

Perunanylösottokoneita — *Niittokoneita* — *Haravakoneita* — *Viljanlajittelijoita* — *Rouhemyllyjä* — *Luumyllyjä*

Lokomobiilejä ja Puimakoneita

myy edullisimmin

Hämeen Maanviljelijäin Kauppa Osakeyhtiö

Tampere. Puhelin 42 ja 14 52.

3939

Puutavaroita. Sahattua ja höylättyä puutavaraa ulkokuivana ja höyrykuivattuna.

Halkoja. Kuivia koivu-, havu-, seka- ja valinkohalkoja pitkinä ja pilkottuina. Kotiinajo toimitetaan.

Ovia ja ikkunoita sekä muita puuseppätehtaan alaan kuuluvia töitä valmistetaan. Ovia valmiina varastossa

Pyhäjärven Saha-Osakeyhtiö.

(Ent. O.Y. Alfred Selin) **Tampere.** Kirkkok. 9. Puh. 106.

Mc. Cormik { niittokoneita / hevosharavia

Radix kylvökoneita,
Hankmo lapioäkeitä,
Ahkera lapioäkeitä,
Kullervo jousiäkeitä,

ttoimittaa päivän hinnoilla.

IVAR HERCKMAN.
Konekauppa puh. 798.

Tehkää tilauksenne **aikanaan** niin on hankintamahdollisuus **taattu!**

3949

Perunkirjoitus ja huutokauppa

pidetään tiistaina kuluvan helmikuun 25 pnä leipuri Juho Villehart Virtasen Oriveden pitäjän kirkonkylässä, Virtasen tilalla, kehoitetaan kaikkia joilla on vainajan kanssa päättymättömiä asioita, tulemaan niitä toimitustilaisuudessa selvittämään.

Samana helmikuun 25 pnä alkaen klo 10 ap. myydään pesän omaisuus, miesväen pitovaatteita sekä kaikenlaista sekatavaraa. Huudoista maksetaan rahat paikalla.

Orivesi 13. II. 1919.

3770 **Mimmi Virtanen.**

Huutokaupalla,

joka maanant. helmik. 17 pnä klo 10 ap. aletaan talossa n:o 11 Itäisenpuistokadun varrella täällä myydään Kapteeninlesken Adéle Ekholm'in kuolinpesän laskuun erityisiä **ajokaluja,** kuten hyvässä kunnossa olevat vaunut kumipyörillä, kärryjä, kuomireki, ajelureki, valjaita ynnä kaikenlaisia **työ- ja talouskaluja,** joista kuin myös että huudot ovat heti maksettavat, täten ilmoitetaan.

Tampereella tammik. 30 pnä 1919.

Vilho Soivio.

Varatuomari, kuolinpesän selvitysmies.

2297

Halutaan ostaa

Sarvia ja jouhia

ostetaan päivän korkeimpiin hintoihin. Läntinenkatu 18 A. H. Siren. 3937

Höyrypannu

20—30 m², halutaan ostaa. Tarjoukset

Stenbäck & C:o
Tampere.

3774

Matkailijakoti

hyvältä paikalta. Vastaus t. l. k. nimimerk.

3959 »N. M. pikainen».

Myytävänä.

Rakkolanjoen Kaakelitehtaan teoksia

myy

Rauta ja Rakennusaine O.Y.

Kauppakatu 4. 3909

Piippu-tupakan vastikelta

myy

Puupposen Veljekset.

3786

2 vuoden vanha hyvä

Orivarsa,

valkojouhinen, kantakirja-isästä, myytävänä Kangasalla Tursolan Tavelan torpparissa Seppälässä.

3796 A. Lehtonen.

20,000 kg. kumiromua

myytävänä.

Helsingin Rauta- ja Romukauppa

Siltasaarenkatu 7. Puh. 675.

(S.I-1708) 3745

Tampereen Lakiasiaintoimisto

Omistaja: VARATUOMARI OIVA SOHLBERG

Kauppakatu 16. Huom! 3:s ker. s. Puhel. 644 ja 1004.

Kaikkia Asianajotehtäviä :: toimitetaan. ::

Torppien Lunastamisasioita :: hoidetaan. ::

Lokomobiilejä
14, 12, 10 hev. voim.

Pystyhöyrykoneita
10 hev. voim. pannulla

Pulmakoneita
500 mm. pienviljelijöille

Ekonom kotitarvemyllyjä
450 mm. kivillä

Jauhomyllyjä
rauta- ja puujalustalla

Myllynkiviä koinotekoisia
1,100 mm. vasem. pyör.

Sähkömoottori
3 vaiht. virt. 20 hev. voim.

Tuulimoottoreita
putkia, putkenosia

Maidonkuljetusasticita
60 litr. tanskal. pyöreitä
varastosta
O.Y. VIKTOR FORSELIUS
(S.I.1176) Turku. 3782

Huvilatila

lähellä Tamperetta kirkonkylässä. P.a. 25 ta, josta hyvää peltoa 12 ta järven rannalla. Päärakennus kauniilla paikalla, puiden ympäröimänä sisältää 4 tilavaa huonetta erittäin hyvässä kunnossa. Puhelin on. Toisessa asuinrak. 2 huonetta. Navetta, talli, sauna y.m. hyvät. Metsän ja irtaimiston arvo yli 20,000: —. Myydään paikkakunnalta poismuuton takia 49,000: —. Lähemm. nimim.
3704 «Omistaja» t.l.k.

Huom!!! TORIKASSEJA, kovia ja pehmeitä lattian pesuharjoja, rikkaharjoja, kynsi ja vaate harjoja sekä PATASUTEJA saapunut Sekatavara kauppaan Satakunnank. 26. R. Andersson. 3738,

Ajelu-rekiä

Lempäälän Uskelan Valkjärven mallia, kauniita sila-aisoja, parirekiä alennetuilla hinnoilla.

Koskisella,
Lempäälässä, puhelin.
3927

Tytön vähänkäyt. voim. paita, ulsteripalttoo ja niklatut luistimet N:o 10. Tav. 2—8. Satamak. 13. Sutinen. 3902

Liike-talo

vilkasliikkeisessä liikekeskuksessa omalla palstalla, myydään sattuneesta syystä halvalla. Pikainen vastaus nim.
»Myyjä»
3947 Pälkäne, Onkkaala p.t.

Sahan koneet
myydään satunnaisesti halvalla. Isompi määrä varaosia seuraa kaupassa. — Vast. viikon ajalla t. l. k.
3966 »20,000:—»

Vaatekaappi,
keittiönkaappi, kello, keinutuoli, pitovaatteita y. m. Nähtävänä Vanhojen kodissa lauvant. 1/2 10—12. 3955

Isompi määrä

Puolukoita, astioihin hillottuna
Tulitikkuja, ruotsalaisia Vulcan
Hehkutettua rautalankaa n:o 16, 17
Vesijohtoputkea, mustaa 1 1/4'
Polkupyörän kumia.
Hinnat huokeat!

Lapuan Osuuskauppa r. l.
3781 Lapua.

Kaappikello,
hyvät torviluistimet (kenkineen), 12 n:o korkoluistimet (nikl.), huopatossut (nahootetut) myydään halvalla Satamak. 18. Lintunen.
3788 1 rp. oik.

Pian poikiva lehmä myytävänä Lastusten Toritussa
3795 Lempäälässä.

Pian poikiva
Lehmä
myytävänä Lielahden Pohtolassa.
3026 E. Saukko.

Nahkahihnaa,
käytettyä 13" leveätä noin 16,5 mt. ja uutta balatahihnaa 4,5" leveätä 20 mt. myydään varastosta
W. Taubert, Sähkö- & Konetoimisto
3936 Rautatienk. 24. Puh. 719.

Huoneet
myydään halvalla Lapin esikaupungista. Asumaan pääsee heti.
3956 A. Nieminen, Teljontie 9.

Vuokralle otetaan

Siististi kalust. huone
miel. läheltä Talouskoulua halutaan vuokrata 3 kk. ajaksi, ensi maalisk. 10 p:stä. Vastausta pyyd. viikon ajalla Tamp. San. kontt. nimim.
3942 «Maalaistyttö».

Kamari ja kyökki
tai kamari os. kyökkiin kuukauden kuluessa. Vast. t. l. k. nim.
3788 Siisti.

Nyt heti eli myöhemmin
iso liikehuone
keittiö ja kamari, sopiva kahvilaksi, hyvältä liikepaikalta. Vastaus Aamul. kontt. nim.
3899 »Kiireellinen 1919».

Pieni perhe haluaisi vuokrata kamarin ja keittiön tai osa keittiöön. Vast. t. l. kontt. heti tai tuonnempana nimim. «Työssä käypä pari». 3790

Halutaan vuokrata
puotihuoneusto
Hämeen- tahi Kauppakadun varrelta. Vast. t. l. kontt. merkille »Vuokra.»

Halutaan vuokrata
4-5 huoneen huoneusto
mukavuuksillla heti tai myöhemmin.
Hyvä vuokra ja hyvä palkkio hankkijalle.
Vastaus nimim. «Perheen isä» Tampereen Sanomain konttori. 3766

Hyviä ulkolaisia
OMENIA
myy
Fr. Björkvistin Vähittäiskauppa.
omist. Hynninen ja Klemola.

Jyväskyläläis-malliset **Kilparattaat**
hyvässä ajokunnossa. **K. U. Littusella** Lempäälä, Kuokkala.
3967

Vedenpitävää lujaa pohjaa työkenk. ja tallukoihin myy halvalla Kuninkaank. 33 4 r.v. Renfors. 3960

T.S. ti. 20 mm.
Biljardiverkaa
varastosta
Tamp. Höyrypuuseppä O.Y.
3779

Sikuria
Kahvinlisäkeitä
erikoisen halvalla
Kaarlo Leander
Hämeenkatu 21. 3951

Tarpeettomina v. käyt. koivuset parisängyt. nais. kiri. pöytä ja uusi petr. keittiö y.m. Mäkipäänk. 29, kanslisti Zimmermann. Tav. maan. mennessä 11—4 ja jälk. klo 7 i., muulloin 2—4 ja 7 jälk. i. 3925

Myydään hyvässä kunnossa oleva ***ompelukone,*** iso rekulaattori seinäkello, lahvipiironki, pöytiä, halpoja sänkyjä y. m.
2919 Osmonk. 5, 1 r. v.

Myytävänä
2 huoneen ja 3 huoneen asuntoosakkeita, Kaupunkitaloja, Kahvila ja Matkustajakotiliikkeitä, Kauppaliikkeitä y. m. Maatiloja, Lohkotiloja, Huviloita y.m. y.m. edullisesti kauttani.
Lähemmin
Rob. Haaranen.
Itäinenkatu 28, puh. 1779.
3943

Myytävänä melkein uusi 6 nr. 46 cm.
Sukkakone,
uusi Singerin ompelukone, käytetty neulomakone sekä joku tusina miesten sukkia samassa paikassa. Tiiliruukink. 14.
3961 U. Kantanen.

Myytävänä noin 6 à 800 m. vanhaa
rakennushirttä
3924 **Tarttilan Veurulla.**

Hämeen Kauppakonttori
Verkatehtaank. 5. Puh. 593
myy hyvää
Kahvia Smk. 38:— kg.
Kahvikaramelliä 2: 50 pus.
Suuremmissa erissä karamelleistä huomattava alennus. 3946

Myydään satunnaisesti heti
hyvä lohkotila
Kangasalan Ruutanan pysäkin lähellä, kauniilla paikalla, hyvän kalaveden rannalla. Pinta-ala 25 t.a., valm. peltoa 13 t.a. Kaunis huvilan muotoinen asuinrakennus.
Lähemmin
Rob. Haaranen.
Itäinenkatu 28. puh 1779.
3945

Myytävänä noin 3 vuoden vanha maatiaisrotuinen
nupo siitos sonni
Lähemmin ilmoitt. K. Mattila osoitt. Hämeenkyrö, Uskela. 3718

Myydään heti 2 hyväntuottoista
Vesimyllylaitosta.
Lähemmin
Rob. Haaranen.
Itäinenkatu 28, puh. 17 79.
3944

Paltteo 16 v. pojalle sop. ja suojelusk. hattu Vellamonk. 11, 1 ovi. 3952

Vuokralle tarjotaan

Tekn. opistol. haluaa asuintoveria. Kortelahdenk. 16.
3901 (Mäkinen.)

Osakeyhtiö Keskusmyymälän hallissa
on **1 myymälä** vuokrattavana 1 p:stä maaliskuuta tai myöhemmin. Lähempiä tietoja antaa John Blom, Läntinenpuistokatu 18, telef. 87, tavataan parhaiten klo 11 ap. 4 1/2 e.t.p. 3773

Heti tai 1 pv. maalisk. 2 huonetta ja keittiö. H. Lahtinen, Pispala. Rajaportti.
3963

Palvelukseen otetaan

U.S. 2 k. v.v. tj. 40 mm.
Naispuutarhuri
alaansa kykenevä ja tarmokas saa paikan Uuden Hautaan kartanossa Kylmäkoskella 15 p. huhtikuuta. Todistukset palkkavaatimuksineen lähetettävät os.:
Arturi Hautaa
3930 Kylmäkoski.

Miespuutarhuri.
naimaton, saa paikan toukok. 1 p:stä kesän ajaksi. Todistukset ja palkkavaatimukset talon vapaassa ylöspidossa lähetettävä ennen maaliskuun 15 p:ää osotteella
Evert Heikkilä
Lempäälä, Mattilan pysäkki.
3787 Pyhällön kylä.

Lukkari-urkurin
viransijaisuus
Suoniemellä julistetaan haettavaksi ennen helmik. 20 päivää. Palkka on 500 mk. vuodessa sekä kalliinajankorotus 100 mk. kuussa tämän vuoden loppuun sekä asunto. Virkaan on astuttava mieluimmin 1 p. maalisk.
E. V. Saramo,
Os. Siuro. v. t. kappalainen.
3780

Taitavat
sepät ja kirvesmiehet
tottuneet laivan sisustustöihin saavat heti työtä **O Y. Sommers, af Hällström & Waldens**'illa, Tampere.
3784

Sepänoppilas saa paikan täysihoidolla. Koskisella Lempäälässä. Puhelin. 7361

Palvelusta haluaa

16 v. tyttö haluaa sivistyneeseen perheeseen palveliaksi tai muuta sopivaa tointa. Vast. t. l. k. nim.
3953 »Maalainen».

Hankkijalla
on varastossa
Länkiä ja länkipatjoja, Luokkia y.m. hevosvaljaita.
Ajelu- ja työrekiä, sekä kelkkoja.
Auroja, Kylvö- ja Perunannostokoneita, Hankmo ja Jousiäkeitä.
Tilauksesta toimitamme **Herkules tuuliturbiinia, Dinesenin (pussi) viljankuivauslaitteita ja Olkiväkirehu keittolaitteita.**
OSTAMME VUOTIA ja NAHKOJA.
Keskusosuusliike HANKKIJA r. l.
Tampereen konttori. Puhelin 10 26, 11 26, 16 83.
2938

Jämsän Hevosjalostusseura
toimeenpanee
Suuret
Ravikilpailut

suomenrotuisille oriille ja tammoille sunnuntaina helmikuun 23 pnä Jaatilan järvellä. Hevosten tarkastus ja sisäänkirjoitus on edellisenä päivänä klo 2—4 ja sunnuntai-aamuna 8—9 Kansallistalolla. Ajot suoritetaan 3 sarjassa 2 ja 1 km. matkalla. Ensimäisessä sarjassa, joitten entinen ennätys on alle 3,40; toisessa sarjassa, joitten entinen ennätys on yli 3.40; kolmannessa 5- ja 6- vuotiaat, joitten entinen ennätys on yli 4 min.

Jokaisessa sarjassa jaetaan 4 palkintoa.

Ensimäisessä sarjassa: I palkinto 100: —, II palk. 75: —, III palk. 50, IV palk. 30: —.

Toisessa sarjassa: I palk. 75: —, II palk. 50: —, III palk. 30: —, IV palk. 20: —.

Kolmannessa sarjassa: I palk. 50: —, II palk. 35: —, III palk. 25: —, IV palk. 15: —.

Kilpailujen loputtua alkaa hevosmiesten
ILTAMA
Kansallistalolla klo 6 arvokkaalla ohjelmalla, jossa on puheita, soittoa, laulua, näytelmäkappale ja lopuksi tanssia.

Sisäänpääsymaksut iltamaan 5: —, 4: — ja 3: —.

2847 **Toimikunta.**

30v. tyttö tottunut taloustoimiin ja käsitöihin, palvellut myöskin venäläisellä herrasväellä haluaa venäläiseen perheeseen tai maalle. Vast. t.l. kontt. nimim. «Luotettava». 3952

Kirjanpito- ja konekirjoitustait.
nuori sivist. neiti
joka on toiminut konttorissa hal. samanl. tointa. Vast. t.l.kontt. ennen 23 p. nimim. «Pohjolainen 23»

Yksinkert. ruanlaittoon ja kaikkiin taloustoimiin tottunut tyttö hakee paikkaa. Arv. Vast. t. l. k. viikon aj.
3938 nim. »Rehellinen».

19 v. maalta tullut tyttö haluaa palveluspaikkaa. Vast. t. l. k. nim.
3928 »Heti 112».

Vähän ompel. tottunut,
Käsityöop. kurssin suorittanut, itsenäisesti taloutta hoitanut, haluaa paikkaa perheis. tai yksin. Halukas sairashoit. Vast. t. l. k. nim.
3921 »Rehellinen, maalle tai kaup.»

17 v. suomea ja ruotsia puhuva tyttö haluaa palvelukseen. Vast. t.l. kontt. nimim. «Ennen palvellut».
3923

Rehellinen ja vaatimaton maalaistyttö haluaa heti palvelukseen. Osaa myöskin hoitaa lehmää, Vast. odottaa t. l. kontt. tänään nimim.
3954 »Ennen palvellut«.

Arv. Liikemiehet.
Harjoittelijaksi liikealalle haluaa K.-kork. kouluun aikova, kirj. pito- ja konekirj. kurssit suorittanut ylipp. Vast. t. l. k. nim.
3958 „Harjoittelija."

Huveja

V.- ja U.-seura „Visan"
Tanssi-iltama
Messukylän Nuorisoseuran talolla lauvantaina 15 p:nä t. k. alkaen kello 6 illalla. 3932

Kävelymatkan
toimii Sähkö- ja Telef. työhuonek.
Tahmelan T. y:n talolle
sunnuntaina t. k. 16 p:nä, alkaen kello 2 ip. Lippujen hinnat 2 mk. veroineen.
HUOM.! Soittaa J. Lahti. 3934

Kadonnut

Sileäkarvainen, musta
Muhvi
pudotettiin t. k. 13 pv. iltana Kaivokadulle Osmonk. ja Kaivokatu 6 välille. Löytäjää pyydetään palk. vastaan jättämään se Kaivokatu 6.
3755 Rouva Kyöstilälle.

Naisen oikean käden nahka-hansikas pudotettiin 13 p. Rehellistä löytäjää pyyd. palk. vastaan tuomaan se Satakunnankatu 4. Lahti. 3965

Ilmoituksia

Lakimääräisille ja oikeuden määräämille holhoojille
Tampereen kaupungissa huomautetaan täten että tilit holhottavien omaisuudesta kuluneelta vuodelta (v. 1918) Holhouslain 51 §:n mukaisesti ovat jätettävät holhouslautakunnalle ennen ensitulevan huhtikuun 1 päivää ja ovat tilit jätettävät holhouslautakunnan kansliaan maaliskuun kuluessa keskiviikkoisin ja lauvantaisin kello 5—1/2 7 ip. — Tampereella, helmik. 14 p. 1919.
3907 **Holhouslautakunta.**

Valkeakosken Elintarvelautakunta
ilmoittaa
täten kaikille niille Sääksmäen maanviljelijöille, jotka ovat saaneet tai vastedes saavat määräyksen tuoda Elintarvelautakunnalle valtiolle luovutettavaa viljaa, että Elintarvelautakunnan määräykset ovat heti **niskoittelematta ja ilman verukkeita täytettävät ja vilja tuotava täsmälleen määräyksen mukaisesti.**

Ellei asianomainen tuo viljaansa määräpäivänä tullaan se **häuen kustannuksellaan** noutamaan ja saa hän vielä lisäksi **tuomioistuimen edessä** tutustua erinäisiin Elintarvelain säännöksiin.

Samoin ovat kaikki Elintarvelautakunnan määräykset ehdottomasti täytettävät.

Valkeakoskella, 14 p. helmik. 1919.

Elintarvelautakunnan puolesta:
3775 **A. V. Ropponen.**

T.S. tj. 40 mm.
Niitä Lempäälän kuntalaisia,
jotka haluavat saada lainoja n.s. Sotavahinko-lainarahastosta, kehoitetaan ennen t. k. 20 p:vää jättämään anomuksensa Kunnallistoimistoon.
3778 **Kunnallislautakunta.**

Pieni lapsi otetaan hoidettavaksi Ihanakatu 4.
3898 Tennberg.

Sokeri- ja voikortit nimeltä Reine'et, n:o 228, 15941, 15940, 38233 ja E. Salon 42,235 kadonneet ja kuoletetaan. 3973

Huomatkaa!
Ne, jotka tietävät olevansa Lempäälän Lapin kulmalla kuolleen itsellisen Kustaa Laurilan perillisiä, niin ilmoittakoot itsensä allekirjoittaneelle pesän selvittäjälle.
K. V. Kallionen.
Os.: Viialan asema. 3759

Kalossit laitetaan Vulkaniseerauslaitos Koskik. 11. 3957

O. Pohjanheimon Vaatetus- ja Kangaskauppa
Koskikatu 7. Ruuskasen talo

Tampereen Leimasintehdas
Itäinenkatu 14.
Aukioloaika 9—6. Puh. 906.
HUOM.! Ainoa valmistaja paikkakunnalla ja lähiseudulla
Suositellaan kaikkea alaan kuuluvaa.

Tietäjä
tarjotaan tilattavaksi v:lle 1919. Viidestoista vuosikerta. Ohjelma edelleen: Ihmiskunnan veljeys, uskontojen yhteinen alkuperä, henkimaailman ja kuolemanjälkeinen elämä, kansojen muinainen viisaus, onnen ja ikuisen elämän salaisuudet j.n.e. Ken aikaansa seuraa, lukekoon tietäjää. Vuosikerran hinta Smk. 10: —, Smk. 5: — 1/2 vk. Tilataan postin kautta ja suoraan Toimitukselta, os. **Äggelby.** (SI. 869) 1988

-- Valokuvauttakaa itsenne --
Oy. Tampereen Uudessa Valokuvaus-Atelierissä
Hallitusk. 22.
(Länt.puisto- ja Hallitusk. kulmassa)
Atelieri on av. joka päivä klo 1/2 9 ap. —6 ip. paitsi sunnuntaisin 10 ap.—4 ip.
Jäljennöksiä vanhemmista kuvista valmistetaan.

Junien kulku.

Junat lähtevät:

Pohjoiseen:
Klo 12,05 y. postijuna Waasaan, Tornioon ja Jyväskylään.
Klo 5,50 a. sekajuna Jyväskylään.
Klo 11,15 ap. sekajuna Oriwedelle.
Klo 2,08 ip. postijuna Waasaan, Tornioon ja Jyväskylään.
Klo 5,12 ip. sekajuna Wilppulaan.

Etelään:
Klo 5,46 a. postijuna Helsinkiin ja Wiipuriin.
Klo 8,10 a. postijuna Turkuun ja Helsinkiin.
Klo 11,08 ap. matkustajajuna Turkuun.
Klo 3,06 ip. postijuna Helsinkiin.
Klo 6,16 i. postijuna Helsinkiin ja Wiipuriin.

Länteen:
Klo 11,20 ap. sekajuna Tyrwäänseen.
Klo 2,50 ip. postijuna Poriin ja Raumalle.
Klo 5,23 ip. sekajuna Tyrwäänseen.

Junat saapuvat:

Pohjoisesta:
Klo 5,14 a. postijuna Waasasta, Tornioosta ja Jyväskylästä.
Klo 8,40 a. sekajuna Wilppulasta.
Klo 2,38 ip. postijuna Waasasta, Tornioosta ja Jyväskylästä.
Klo 5,48 ip. sekajuna Oriwedeltä.
Klo 11,15 i. sekajuna Jyväskylästä.

Etelästä:
Klo 7,47 a. sekajuna Toijalasta.
Klo 10,36 ap. matkustajajuna Wiipurista.
Klo 1,40 ip. postijuna Helsingistä. ja Turusta
Klo 8,32 i. postijuna Helsingistä, Turusta ja Wiipurista.
Klo 11,31 y. postijuna Helsingistä ja Wiipurista.

Lännestä:
Klo 7,48 a. sekajuna Tyrwäästä (kulussa 1/9—31/5).
Klo 5,55 ip. postijuna Porista ja Raumalta.
Klo 11,05 y. sekajuna Tyrwäästä.

Tampere, 1919.
Tamp. Kirjapaino-Osakeyhtiö.